

Hallituksen esitys Eduskunnalle 84. Kansainvälisen työkonferenssin eräiden päätösten johdosta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kansainvälisen työjärjestön (ILO:n) yleiskokous, 84. Kansainvälinen työkonferenssi, joka käsitteli merenkulkuun liittyviä kysymyksiä, pidettiin Genevessä 8.—22.10.1996. Konferenssissa hyväksyttiin kolme yleissopimusta, kolme suositusta ja yleissopimukseen nro 147 liittyvä pöytäkirja. Tämä hallituksen esitys koskee näistä yleissopimuksista nrot 179 ja 180, ja suosituksista nrot 186 ja 187 sekä yleissopimukseen nro 147 liittyvää pöytäkirjaa.

Kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksytty pöytäkirja liittyy yleissopimukseen nro 147, joka koskee kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa. Pöytäkirja ei muuta yleissopimusta vaan pyrkii nostamaan yleissopimuksen mukaista kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa. Pyrkimys toteutetaan siten, että ratifioidessaan pöytäkirjan jäsenvaltio sitoutuu noudattamaan lisäliitteessä A mainittuja kahta yleissopimusta. Nämä kaksi sopimusta ovat yleissopimus nro 133, joka koskee laivaväen asuntoja aluksella ja yleissopimus nro 180, joka koskee merenkulkijoiden työaika- ja alusten miehitystä. Lisäksi ratifioiva valtio voi halutessaan sitoutua noudattamaan yhtä tai useampaa lisäliitteessä B lueteltua yleissopimusta, jotka ovat yleissopimus nro 108, joka koskee merenkulkijain kansallisia henkilöllisyys todistuksia; yleissopimus nro 135, joka koskee työntekijäin edustajien suojelua yrityksessä ja heidän toimintansa helpottamista; yleissopimus nro 164, joka koskee merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa sekä yleissopimus nro 166, joka koskee merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta.

Yleissopimus nro 179 ja suositus nro 186 koskevat merenkulkijoiden työvälistä. Yleissopimus sisältää määräyksiä asianmukaisen ja maksuttoman työvälistyksen järjestämisestä merenkulkijoille sekä työvälistys-

palvelujen tason seurannasta. Yleissopimusta täydentävä suositus sisältää yksityiskohtaisempia suosituksia työvälistyspalvelujen järjestämisestä ja sisällöstä sekä kansainvälisestä yhteistyöstä.

Yleissopimus nro 180 ja suositus nro 187 koskevat merenkulkijoiden työaika- ja alusten miehitystä. Yleissopimuksessa on määräyksiä merenkulkijoiden enimmäistyöajoista ja vähimmäislepoajoista määrätyn ajanjakson aikana. Lisäksi siinä on määräyksiä alusten miehityksestä sekä laivanvarustajan ja aluksen päällikön vastuusta. Suosituksessa on yksityiskohtaisia suosituksia merenkulkijoiden palkkauksesta.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta ei tässä vaiheessa hyväksyisi yleissopimuksia nro 179 ja nro 180 eikä yleissopimukseen nro 147 liittyvää pöytäkirjaa. Pöytäkirjaa ei esitetä hyväksyttäväksi sen takia, että pöytäkirja edellyttää jäsenvaltion hyväksyvän kaksi yleissopimusta, joista toisen nro 180 ratifiointille on tällä hetkellä olemassa lainsäädännöllisiä esteitä. Merenkulkijoiden työaikalait eivät täytä yleissopimuksessa nro 180 asetettuja vaatimuksia enimmäistyöaika- ja vähimmäistyöaika- osalta. Hallitus valmistelee parhaillaan esitystä merityöaikalakien muuttamiseksi vastaamaan mainittua sopimusta. Muutoin pöytäkirjan ratifiointi ei edellytä muutoksia lainsäädäntöömme. Yleissopimusta nro 179 ei esitetä tällä hetkellä ratifioitavaksi. Tämä johtuu siitä, että 85. Kansainvälinen työkonferenssi on kesäkuussa 1997 hyväksynyt yksityisiä työvälistystoimistoja koskevan yleissopimuksen nro 181 ja suosituksen nro 188, joten on tarkoituksenmukaista edellä mainittujen yleissopimusten osin yhtäläisten sanamuotojen takia ratkaista yleissopimusten ratifiointiedellytykset yhtä aikaa. Yleissopimuksen nro 180 ratifiointi esteenä on, pöytäkirjan ratifiointies-

teisiin viitaten se, että merenkulkijoiden työaikalait eivät täytä yleissopimuksen vaatimuksia. Edellä esitetyn mukaisesti hallitus pitää tärkeänä, että asiakirjojen ratifiointiesitteet poistetaan ja asiakirjat ratifioidaan mahdollisimman pian.

Yleissopimuksia täydentävät suositukset nro 186 ja nro 187 saatetaan eduskunnan tietoon otettavaksi huomioon tulevassa lainsäädäntötyössä sikäli kuin se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

YLEISPERUSTELUT

1. Asian valmistelu

Yleissopimukset ja suositukset on valmisteltu Kansainvälisessä työjärjestössä. Niitä on käsitelty alustavasti merenkulkualan kolmikantakokouksessa vuonna 1994. Asiakirjat hyväksyttiin lopullisesti 84. Kansainvälisessä työkonferenssissa lokakuussa 1996.

Kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskevaan yleissopimukseen, 1976 (nro 147), liittyvän pöytäkirjan hyväksymisen puolesta äänesti 84. työkonferenssissa 201 edustajaa, vastaan 4 ja 19 pidättäytyi äänestyksestä. Yleissopimus (nro 179), joka koskee merenkulkijoiden työnvälitystä hyväksyttiin 197 äänellä puolesta, 5 vastaan 17 edustajan pidättäytyessä äänestämästä. Yleissopimuksen (nro 180), joka koskee merenkulkijoiden työaika ja alusten miehitystä, hyväksymisen puolesta äänesti 209 edustajaa, vastaan 1 ja 13 edustajaa pidättäytyi äänestyksestä.

Suomesta asiakirjojen valmisteluun työkonferenssissa osallistuivat työministeriön, Suomen Varustamoyhdistyksen, Ålands Redarföreningin, Suomen Merimies-Unionin, Suomen Laivanpäälystöliiton ja Suomen Konepäälystöliiton edustajat.

Lausunnon tämän hallituksen esityksen laatimista varten ovat antaneet liikenneministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Kunnallinen työmarkkinalaitos, Valtion työmarkkinalaitos, Merenkululaitos ja merimiesasiain neuvottelukunta.

Yleissopimukseen nro 147 liittyvän pöytäkirjan osalta sosiaali- ja terveysministeriö katsoi lausunnossaan, että ratifiointiin edellytyksenä on myös yleissopimuksen nro 180 hyväksyminen, mikä puolestaan edellyttää lainsäädäntömuutoksia. Sosiaali- ja terveysto-

nisteriön esitti tarvittavien lainsäädäntömuutosten valmistelutyön käynnistämisestä ja, että molemmat yleissopimukset ratifioidaan. Merimiesasiain neuvottelukunta totesi lausunnoissaan vastaavasti ratifiointiin edellyttävän, että Suomi hyväksyy työaika koskevan yleissopimuksen nro 180 ja tekee tämän sopimuksen edellyttämät lainsäädäntömuutokset sekä kannatti molempien yleissopimusten ratifiointia. Muutoin merimiesasiain neuvottelukunnan mielestä Suomen lainsäädäntö vastasi yleissopimukseen nro 147 liittyvän pöytäkirjan 1996 vaatimuksia.

Yleissopimuksesta nro 180 antamassaan lausunnossa sosiaali- ja terveysministeriö katsoi, että erityyppisiä tulisi muuttaa ja kannatti yleissopimuksen ratifiointia tarvittavien muutosten jälkeen. Liikenneministeriö totesi, että yleissopimuksen lepoaikoja koskevat kohdat ovat Kansainvälisen merenkulkijärjestön (IMOn) kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan yleissopimuksen (STCW-sopimuksen) mukaisia. Lepoaikoja koskevat määräykset ovat myös STCW-sopimukseen perustuvan EU:n merenkulkijoiden vähimmäiskoulutustasosta annetun direktiivin 94/58/EY muuttamista koskevan direktiivin 5 i artiklan mukaisia. Liikenneministeriö lausui edelleen, että Suomen varaumasta 5 i artiklan osalta oltaneen luopumassa ja tarvittavat lainsäädäntömuutokset ovat valmisteilla. Muutoin liikenneministeriöllä ei ollut huomautettavaa. Valtion työmarkkinalaitos ja Merenkululaitos eivät vastustaneet sopimuksen ratifiointia.

Kukaan lausunnonantajista ei vastustanut yleissopimuksen nro 179 ratifiointia.

Hallituksen esitys on käsitelty merimiesasiain neuvottelukunnassa ja ILO-neu-

vottelukunnassa. Merimiesasiain neuvottelukunta katsoi, että lainsäädännöllisistä esteistä johtuen yleissopimukseen nro 147 liittyvän pöytäkirjan sekä yleissopimusten nro 179 ja nro 180 hyväksyminen ei tällä hetkellä ole mahdollista. Neuvottelukunta edellytti, että tarvittavat lainsäädännön muutostyöt tehdään ripeästi, jotta asiakirjat voidaan ratifioida mahdollisimman pian.

ILO-neuvottelukunta piti tärkeänä yleissopimukseen nro 147 liittyvän pöytäkirjan ja yleissopimuksen nro 180 ratifiointia sekä totesi, että on tarkoituksenmukaista käsitellä yleissopimukseen nro 179 ratifiointimahdollisuus yhtä aikaa yksityisiä työnvälitystoimistoja koskevan yleissopimuksen nro 181 kanssa.

2. Nykytilanne ja asiakirjojen merkitys

2.1. Kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskevaan yleissopimukseen, 1976 (nro 147) liittyvä pöytäkirja vuodelta 1996

Pöytäkirja liittyy vuodelta 1976 olevaan yleissopimukseen (nro 147), joka koskee kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa. Suomi on ratifioinut tämän yleissopimuksen vuonna 1978. Voimassa olevan yleissopimuksen nro 147 mukaan sen ratifioineen jäsenvaltion lainsäädännön määräysten on oltava oleellisilta osiltaan samanmerkityksiset yleissopimuksen liitteessä lueteltujen yleissopimusten kanssa. Yleissopimuksessa ei kuitenkaan edellytetä näiden liitteessä lueteltujen sopimusten hyväksymistä.

Lisäpöytäkirjalla ei muuteta yleissopimusta vaan sen määräykset liitteineen jäävät voimaan. Pöytäkirja nostaa vähimmäistasoa siten, että ratifioivan jäsenvaltion on samalla hyväksyttävä kaksi pöytäkirjan lisäliitteen A-osassa mainittua yleissopimusta ja lisäksi jäsenvaltio voi halutessaan hyväksyä yhden tai useamman lisäliitteen B-osassa luetelluista yleissopimuksista.

Pöytäkirjan lisäliitteen A-osassa mainitut kaksi yleissopimusta, joita ratifioiva valtio sitoutuu noudattamaan, ovat yleissopimus nro 133, joka koskee laivaväen asuntoja aluksella ja yleissopimus nro 180, joka koskee merenkulkijoiden työaikaa ja alusten miehitystä. Yleissopimus nro 133 on hyväksytty vuonna 1970 ja Suomi on ratifioinut sopimuksen vuonna 1974. Yleissopimus nro

133 on tullut voimaan vuonna 1991.

Pöytäkirjan lisäliitteen B-osan neljä yleissopimusta, joita ratifioiva valtio voi halutessaan sitoutua noudattamaan ovat yleissopimus nro 108, joka koskee merenkulkijain kansallisia henkilöllisyystodistuksia; yleissopimus nro 135, joka koskee työntekijäin edustajien suojelua yrityksessä ja heidän toimintansa helpottamista; yleissopimus nro 164, joka koskee merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa sekä yleissopimus nro 166, joka koskee merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta. Suomi on ratifioinut nämä lisäliitteessä B luetellut yleissopimukset luuontamatta yleissopimusta nro 166.

Pöytäkirjan lisäliitteessä A luetellut yleissopimukset, joihin pöytäkirjan ratifioiva jäsenvaltio sitoutuu ovat merkittäviä. Miehistön asuinoloja koskevan yleissopimuksen nro 133 noudattaminen nostaisi merenkulkijoiden asuinoloja kansainvälisellä tasolla merkittävästi. Suomessa yleissopimuksen nro 133 vaikutus merenkulkijoiden asuintilojen tasoon jo sopimuksen voimaan tullessa on ollut vähäisempi, sillä nykyaikaiset alusten asuintilat ylittävät ne tasovaatimukset, joita esitettiin yli kaksikymmentä vuotta sitten.

Suomelle pöytäkirjan ratifiointi ei merkinne sitä, että kauppa-aluksissa noudatettava vähimmäistaso nousisi, sillä Suomi on jo tämän tason saavuttanut. Pöytäkirja pyritään ratifioimaan samassa yhteydessä kuin yleissopimus nro 180.

Lisäliitteessä mainitun yleissopimuksen nro 180 osalta viitataan kohtaan 2.3.

2.2. Yleissopimus (nro 179), joka koskee merenkulkijoiden työnvälitystä

Kansainvälinen työjärjestö (ILO) hyväksyi vuonna 1920 yleissopimuksen nro 9, joka koskee merimiesten työnvälitystä. Suomi ratifioi sopimuksen vuonna 1922. Kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksytyllä yleissopimuksella nro 179 ja siihen liittyvällä suosituksella nro 186 uusittiin edellä mainittu yleissopimus nro 9.

Uudistettu merenkulkijoiden työnvälitystä koskeva yleissopimus korostaa merimiesten julkisten maksuttomien työnvälityspalvelujen merkitystä sekä yksityisten merialan työnvälityspalvelujen valvontaa. Yleissopimuksen hyväksymisen yhteydessä käydyissä keskusteluissa yleiskonferenssissa painotettiin, että merialan kansainvälisyydestä ja merenkulkijoiden erityisistä työoloista johtuen työnväli-

tyspalvelujen tulisi olla korkeatasoisia ja taata kaikille merialan työnhakijoille samantasoinen palvelu. Suomen työvoimapalvelulain (1005/1993) mukaan työnvälitys merenkulkijoille on kiellettyä, jos siitä peritään maksua. Säädöksen valvonta kuuluu työsuojeluviranomaisille.

Yleissopimuksen toiminnan sääntelyä koskeva artikla on osin samansisältöinen kuin yleissopimuksessa nro 181, joka koskee yksityisiä työnvälitystoimistoja. Siten hallitus pitää tarkoituksenmukaisena käsitellä yleissopimuksen nro 179 ratifiointiedellytykset yhtä aikaa yleissopimuksen nro 181 kanssa.

2.3. Yleissopimus (nro 180), joka koskee merenkulkijoiden työaika ja alusten miehistä

Kansainvälinen työjärjestö (ILO) hyväksyi muutettuna vuonna 1958 sopimuksen nro 109, joka koskee palkkoja, työaika aluksissa ja miehistä. Sopimuksen II osassa on määräyksiä matruusien peruspalkan määrästä, III osassa työajasta ja IV osassa miehistyksestä. Suomi ei ole ratifioinut mainittua sopimusta.

Uudessa merenkulkijoiden työaika ja alusten miehistä koskevassa yleissopimuksessa nro 180 ei enää ole matruusien palk-

kaa koskevia määräyksiä, vaan ne on sijoitettu suositukseen nro 187, joka koskee merenkulkijoiden palkkoja, työaika ja alusten miehistä.

Yleissopimuksessa on määräyksiä merenkulkijoiden työ- ja lepoajoista, alusten miehityksestä, laivanvarustajan ja aluksen päällikön vastuusta sekä sopimuksen soveltamisesta. Yleissopimuksen mukaan jäsenvaltiot voivat säätää valintansa mukaan joko enimmäistyöajasta, jota ei saa ylittää tietyn jakson aikana, tai vähimmäislepoajasta, joka on annettava merenkulkijalle sopimuksessa määrätyn jakson aikana. Yleissopimuksen lähtökohtana on lisäksi se, että merenkulkijoiden työaikastandardin tulee perustua kahdeksantuntiseen työpäivään ja että heillä on kansallisten juhlapäivien lisäksi yksi lepopäivä viikossa.

Suomessa merenkulkijoihin sovelletaan joko merityöaikalakia (296/1976) tai työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettua lakia (248/1982). Kumpikaan laeista ei täytä yleissopimuksen asettamia vaatimuksia sen paremmin enimmäistyöajan kuin vähimmäislepoaikojenkaan osalta. Tämän vuoksi on vireillä lainsäädäntöuudistustyö, jonka tarkoituksena on saattaa merenkulkijoiden työaikalainsäädäntö vastaamaan mainitussa yleissopimuksessa asetettuja vaatimuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskevaan yleissopimukseen, 1976 (nro 147) liittyvä pöytäkirja vuodelta 1996

1.1. Pöytäkirjan sisältö

Pöytäkirjan johdannossa pääsopimukseksi on määritetty kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskeva yleissopimus vuodelta 1976. Johdannossa viitataan pääsopimuksen 2 artiklan määräyksiin toimenpiteistä, joihin yleissopimuksen ratifioiva jäsenvaltio sitoutuu sekä pääsopimuksen 4 artiklaan koskien aluksia, jotka eivät täytä yleissopimuksen vaatimuksia. Käsite "syrijintä" määritellään johdannossa syrijintää koskevan yleissopimuksen, 1958, 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Pöytäkirjan 1 artiklan mukaan ratifioivan jäsenvaltion tulee sisällyttää pääsopimuksen liitteenä olevaan yleissopimusluetteloon ne sopimukset, jotka on lueteltu pöytäkirjan lisäliitteen A-osassa ja ne pöytäkirjan lisäliitteen B-osan yleissopimukset, jotka jäsenvaltio hyväksyy. Mikäli A-osassa mainittu sopimus ei ole voimassa, yleissopimuksen sisällyttäminen tulee voimaan vasta kun kyseinen sopimus astuu voimaan.

Artiklan 2 mukaan jäsenvaltio voi ratifioida pöytäkirjan samanaikaisesti kuin se ratifioi pääsopimuksen tai milloin tahansa myöhemmin lähettämällä ilmoituksen rekisteröintivarten.

Artikla 3 velvoittaa jäsenvaltion ilmoittamaan ratifioinnin yhteydessä, minkä tai mitkä lisäliitteen B-osassa luetelluista yleissopimuksista jäsenvaltio hyväksyy. Jäsenvaltio

voi myös myöhemmin lähetetyllä ilmoituksella eritellä, minkä tai mitkä lisäliitteen B-osassa luetelluista yleissopimuksista jäsenvaltio hyväksyy, mikäli se ei ole hyväksynyt kaikkia yleissopimuksia alun alkaen.

Pöytäkirjan 4 artikla velvoittaa jäsenvaltion asianomaiset viranomaiset neuvottelemaan ennakkoon laivanvarustajien ja merenkulkijoiden edustavien järjestöjen kanssa artiklojen 1 ja 3 toteuttamiseksi. Laivanvarustajien ja merenkulkijoiden edustaville järjestöille on niin pian kuin mahdollista tiedotettava Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan ilmoittamista ratifioinneista, ilmoituksista ja irtisanomisista.

Artiklan 5 mukaan tässä pöytäkirjassa merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta koskevan yleissopimuksen vuodelta 1987 katsotaan korvaavan merimiesten kotiin lähettämistä koskevan yleissopimuksen, 1926, mikäli jäsenvaltio hyväksyy ensin mainitun yleissopimuksen.

1.2. Pöytäkirjan suhde Suomen lainsäädäntöön

Pöytäkirjan lisäliitteessä A on lueteltu kaksi yleissopimusta, joita ratifioiva jäsenvaltio sitoutuu noudattamaan. Näistä ensimmäinen on yleissopimus nro 133, joka koskee laivaväen asuntoja aluksella ja, jonka yleissopimuksen Suomi on ratifioinut vuonna 1974. Asetus merimiesten asunnoista aluksella (794/1948) on jo ollut sisällöltään sellainen, että Suomi on voinut ratifioida yleissopimuksen. Kyseinen asetus päätettiin kuitenkin uudistaa ja ottaa huomioon yleissopimuksen nro 133 uudet asiat. Uusi laivaväen asuintiloista aluksella annettu asetus (518/1976) täyttää tämän yleissopimuksen vaatimukset ja työaikaa koskevia määräyksiä uudistetaan. Asuntoasetuksen perusteella on annettu määräyksiä myös alusten valaistuksen ja melun suhteen.

Lisäksi on säädetty asetuksella aluksen miehityksestä ja laivahenkilökunnan pätevyydestä (1256/1997) sekä liikenneministeriön päätöksellä (1257/1997) aluksen miehityksestä, laivaväen pätevyydestä ja vahdinpidosta. Näissä muutoksissa on erityisesti otettu huomioon STCW-sopimuksen vaatimukset.

Yleissopimuksen nro 147 artiklassa 4 todetaan, että jäsenvaltio voi ryhtyä toimenpiteisiin sen satamaan poikkeavan aluksen turvallisuutta tai terveyttä aluksella selvästi vaa-

rantavien olosuhteiden korjaamiseksi. Tällaista valvontaa suoritetaan osana satamavaltioiden suorittamia tarkastuksia.

Lisäliitteen A toinen yleissopimus nro 180 koskee merenkulkijoiden työaikaa ja alusten miehitystä. Suomessa merenkulkijoihin sovelletaan joko merityöaikalaki (296/1976) tai työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettua lakia (248/1982). Yleissopimuksen nro 180 suhdetta Suomen lainsäädäntöön on yksityiskohtaisesti käsitelty kyseisen yleissopimuksen tarkastelun yhteydessä, jolta osin viitataan kohtaan 3.2. Yhteenvedonä voi todeta, että merityöaikalaki ja työajasta kotimaanliikenteessä annettu laki eivät kumpikaan täytä tämän yleissopimuksen vaatimuksia tällä hetkellä, joten yleissopimus nro 180 ei ole ratifioitavissa. Tästä puolestaan seuraa, ettei myöskään yleissopimukseen nro 147 liittyvää pöytäkirjaa voida tässä vaiheessa ratifioida.

1.3. Pöytäkirjan suhde yhteisö-lainsäädäntöön

Euroopan yhteisöjen neuvosto on antanut direktiivin 95/21/EY alusturvallisuutta, saastumisen ehkäisemistä ja alusten asumis- ja työskentelyolosuhteita koskevien kansainvälisten standardien soveltamisesta yhteisön satamia käyttäviin ja jäsenmaiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä purjehtiviin aluksiin. Direktiivissä on säännöksiä satamavaltioiden suorittamasta aluksiin kohdistuvasta valvonnasta.

ILO:n yleissopimuksen no 147 valvontaa suoritetaan osana satamavaltioiden suorittamaa valvontaa. Yhteisö-lainsäädäntö ja yleissopimuksen no 147 velvoitteet eivät ole siis ristiriidassa keskenään.

Pöytäkirjan lisäliitteessä A mainitun yleissopimuksen nro 180 suhdetta yhteisö-lainsäädäntöön on tarkasteltu kohdassa 3.3.

2. Yleissopimus (nro 179) ja suositus (nro 186) jotka koskevat merenkulkijoiden työnvälitystä

2.1. Yleissopimuksen ja suosituksen sisältö

Yleissopimuksen 1 artikla sisältää eräiden yleissopimuksessa käytettyjen käsitteiden määritelmiä. Käsitteellä "toimivaltainen vi-

ranomainen" tarkoitetaan ministeriä, nimettyä virkamiestä, valtion virastoa tai viranomaista, joilla on oikeus antaa sitovia säännöksiä, määräyksiä tai muita ohjeita merenkulkijoiden työhönotosta ja työllistämisestä. Sopimuksessa käsitteellä "työnvälityspalvelu" tarkoitetaan yksityisellä tai julkisella sektorilla toimivaa henkilöä, yhtiötä, laitosta tai muuta organisaatiota, joka työnantajien lukuun ottaa työhön merenkulkijoita tai etsii merenkulkijoille työnantajia. Käsitteellä "laivanvarustaja" tarkoitetaan aluksen omistajaa tai muuta organisaatiota tai henkilöä, jolle laivanvarustajan vastuu aluksen toiminnasta on siirtynyt ja joka vastuun siirron yhteydessä on sopinut ottavansa vastuun. "Merenkulkijoita" yleissopimuksen mukaisesti ovat kaikki ne henkilöt, jotka täyttävät kelpoisuusehdot johonkin työhön tai toimeen merenkulkuun käytettävällä aluksella. Käsitteen ulkopuolelle jäävät kuitenkin henkilöt, jotka työskentelevät valtion sotilaskäytössä tai muussa kuin kaupallisessa käytössä olevilla aluksilla.

Artiklan 2 mukaan yleissopimus ei rajoita jäsenvaltion oikeutta ylläpitää julkista merenkulkijoiden työnvälitystä joko erillisenä osana julkista työnvälityspalvelua tai sen yhteensovittamana. Yksityistä merimiesten työnvälitystä saa harjoittaa ainoastaan lupatai kelpoisuusmenettelyn tai muun sääntelyn mukaisesti. Ennen yksityisen työnvälityksen perustamista tai toiminnan muuttamista laivanvarustajia ja merenkulkijoita edustavia järjestöjä on kuultava. Yksityisten työnvälityspalvelujen perustamista suuremmassa määrin kuin on tarpeen ei pidä rohkasta.

Yleissopimus ei 3 artiklan mukaisesti saa millään tavoin vaarantaa merenkulkijain ihmisoikeuksia, mukaan lukien ammattiyhdistysoikeudet.

Yleissopimuksen 4 artiklan 1 kohdassa luetellaan seikat, jotka jäsenvaltio on varmistettava kansallisen lainsäädännön tai sovellettavien määräysten avulla. Jäsenvaltion on taattava, ettei työnvälityksestä tai työn tarjoamisesta aiheutuvia kuluja tai maksuja peritä merenkulkijalta suoraan tai välillisesti. Yleissopimuksessa maksukiellon piiriin kuuluviksi maksuiksi ja kuluiksi ei katsota kansallisen lainsäädännön mukaisista lääkärin-tarkastuksista, todistuksista, henkilökohtaisista matkustus-asiakirjoista tai kansallisesta merimieskirjasta aiheutuvia kustannuksia. Jäsenvaltion on päätettävä millaisin ehdoin työnvälityspalvelut välittävät merenkulkijoita

ulkomaille. Merenkulkijoiden henkilötietojen käsittelyä työnvälityksessä koskevat ehdot on määriteltävä. Tämä koskee myös oikeutta kerätä, säilyttää ja yhdistellä tietoja sekä luovuttaa niitä kolmansille osapuolille. Jäsenvaltion on päätettävä ehdot, joiden nojalla lupia tai muita työnvälitykseen annettuja valtuuksia voidaan perua tai kumota, jos asiaan kuuluvia lakeja tai määräyksiä rikotaan. Mikäli jäsenvaltion sääntelyjärjestelmä perustuu muuhun kuin lupiin ja valtuutuksiin, työnvälityksen toimintaehdot ja ehtojen rikkomisesta seuraavat rangaistukset on määriteltävä.

Artiklan 4 kohdan 2 nojalla jäsenvaltion on huolehdittava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat tarkasti kaikkia työnvälityspalveluja sekä myöntävät ja uusivat työnvälitystoiminnan edellytyksenä olevan luvan tai muun valtuutuksen vasta varmistettuaan, että työnvälityspalvelu vastaa kansallisen lainsäädännön vaatimuksia. Työnvälityspalvelujen henkilöstöllä tulee olla riittävä koulutus ja merenkulkualan tuntemusta. Työnvälityspalvelujen käyttämät keinot, menetelmät ja luettelot eivät saa estää tai vaikeuttaa merenkulkijoiden työnsaantia. Työnvälityspalvelujen tulee mahdollisuuksiensa mukaan varmistaa, että työnantaja turvaa työntekijän niin, ettei työntekijää jätetä vieraaseen satamaan. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten on 4 artiklan mukaisesti varmistettava, että perustetaan turvajärjestelmä, jolla korvataan merenkulkijoille heidän kärsimänsä rahalliset menetykset, mikäli työnvälityspalvelu ei täytä velvoitteitaan heitä kohtaan.

Yleissopimuksen 5 artiklan mukaan kaikkien työnvälityspalveluiden tulee pitää rekisteriä työhön välittämistään merenkulkijoista. Työnvälityspalvelujen on varmistettava, että heidän työhön välittämänsä merenkulkijat ovat päteviä ja heillä on toimeen vaadittavat asiapaperit. Työsopimusten ja työehtojen tulee olla sovellettavien kansallisten lakien, määräysten ja työehtosopimusten mukaisia. Artiklan mukaisesti merenkulkijoille on tiedotettava heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Työnvälityspalvelujen on myös varmistettava, että merenkulkijat voivat perehtyä työnsopimukseen ja työehtoihin ja, että merenkulkijat saavat jäljennöksen työnsopimuksestaan.

Artiklan 6 mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että työnvälityspalveluja koskevien valitusten tutkimista varten on sopiva koneisto ja menettelytavat.

Kaikkien työnvälityspalvelujen tulee tutkia ja vastata kaikkiin valituksiin, jotka liittyvät niiden toimintaan. Työ- ja elinolosuhteita aluksilla koskevat valitukset työnvälityspalvelujen on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Yleissopimus ei kuitenkaan estä merenkulkijaa tekemästä valitusta suoraan toimivaltaiselle viranomaiselle.

Yleissopimusta täydentävä suositus nro 186 sisältää tarkempia määräyksiä toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä sekä jäsenvaltioiden ja merenkulkualan järjestöjen kansainvälisestä yhteistyöstä.

2.2. Yleissopimuksen suhde Suomen lainsäädäntöön

Yleissopimuksen 1 artiklan 1 b-kohdan mukaan työnvälityspalvelulla tarkoitetaan yksityisellä tai julkisella sektorilla toimivaa henkilöä, yhtiötä, laitosta, virastoa tai muuta organisaatiota, joka työnantajien lukuun ottaa työhön merenkulkijoita tai etsii merenkulkijoille työnantajia. Toiminta käsittää sekä työvoiman vuokrauksen (vuokratyö) että työnvälityksen.

Yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohdan perusteella yksityistä työnvälityspalvelua saa harjoittaa jäsenvaltion alueella vain lupa- tai kelpoisuusmenettelyn tai muun sääntelyn mukaisesti. Työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain (131/1973) 21 a §:ssä säädetään työvoiman vuokrausta harjoittavan työnantajan ilmoitusvelvollisuudesta. Vuokratyövoimasta tehdystä kaupparekisterilaissa (121/1979) säädetystä perusilmoituksen tekemisestä on ilmoitettava kirjallisesti asianomaiselle työsuojeluviranomaiselle. Yksityiseen työnvälitykseen ei kohdistu erityissääntelyä lukuunottamatta työvoimapalvelulain (1105/1993) 16 §:ssä säädettyä maksukieltoa. Kansainvälisissä työkonferenssissa kesäkuussa 1997 hyväksytty yksityistä työnvälitystä koskeva yleissopimus nro 181 sisältää osin samansisältöisen toiminnan sääntelyä koskevan artiklan. Tästä johtuen vuokratyöstä tehtävän ilmoituksen ja toisaalta yksityiseen työnvälitystoimintaan kohdistuvan sääntelyn riittävyys yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohdan osalta on tarkoituksenmukaista arvioida yhtä aikaa yksityistä työnvälitystoimintaa koskevan yleissopimuksen nro 181 tarkastelun kanssa.

Yleissopimus korostaa julkisten maksuttomien merialan työnvälityspalveluiden merkitystä. Yleissopimuksen 4 artiklan a kohdan

mukaan työnvälityksestä tai työn tarjoamisesta aiheutuvat kulut tai maksut eivät saa suoraan tai välillisesti, osin tai kokonaan tulla merenkulkijan maksettavaksi. Työvoimapalvelulain 16 §:n 2 momentin mukaan työnvälitys merenkulkijoille on kielletty, jos siitä peritään maksua. Työvoimapalvelulain 21 §:n mukaan rangaistus 16 §:ssä kielletystä työnvälityksestä säädetään rikoslain 47 luvun 6 § 1 momentissa. Viimeksi mainitun lainkohdan mukaan se, joka perii maksun työnvälityksestä merenkulkijoille, on tuomitettava sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi. Säännökset täyttävät yleissopimuksen kyseessä olevan kohdan vaatimukset.

2.3. Yleissopimuksen suhde yhteisöläisäädäntöön

Euroopan yhteisössä ei ole tällä hetkellä sääntelyä eikä vireillä säädösvalmistelua yleissopimuksen alalta.

3. Yleissopimus (nro 180) ja suositus (nro 187), jotka koskevat merenkulkijoiden työaika ja alusten miehitystä

3.1. Yleissopimuksen ja suosituksen sisältö

Yleissopimusta sovelletaan merenkulkuun käytettäviin aluksiin, jotka on rekisteröity sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa tämä yleissopimus on voimassa ja, jotka tavallisesti harjoittavat kaupparenkulkua. Mikäli on epäselvää, onko alus katsottava yleissopimuksen tarkoittamaksi merenkulkuun käytettäväksi alukseksi, kaupparenkulkua tai ammatti- maista merikalastusta harjoittavaksi alukseksi, asian ratkaisee toimivaltainen viranomainen neuvoteltuaan asiasta asianomaisten laivanvarustajia, merenkulkijoita ja kalastajia edustavien järjestöjen kanssa.

Yleissopimuksessa määritellään toimivaltaisen viranomaisen, työajan, lepoajan, merenkulkijan ja laivanvarustajan käsitteet. Työajalla tarkoitetaan aikaa, jonka merenkulkijan on työskenneltävä aluksen lukuun ja lepoajalla työajan ulkopuolista aikaa, johon ei kuitenkaan lasketa lyhyitä taukoja.

Yleissopimuksen 4 artiklan mukaan merenkulkijoiden normaali työaika on kahdeksan tuntia vuorokaudessa. Lisäksi merenkul-

kijalle on annettava viikossa yksi lepopäivä, minkä lisäksi kansalliset juhlapäivät ovat lepopäiviä. Työehtosopimuksella voidaan kuitenkin sopia tästä sopimusmääräyksestä poikkeavista järjestelyistä, kun järjestely kokonaisuutena ei ole sopimuksessa määritellyä tasoa epäedullisempi.

Yleissopimuksen mukaan jäsenvaltiot voivat säädellä joko merenkulkijan enimmäistyöaikaa tai vähimmäislepoaikoja. Yleissopimuksen 5 artiklan mukaan enimmäistyöaika saa olla enintään 14 tuntia 24 tunnin jakson aikana ja 72 tuntia seitsemän päivän jakson aikana. Jos puolestaan valitaan vähimmäislepoaikasääntely, merenkulkijalle on annettava vähintään kymmenen tunnin lepoaika 24 tunnin jakson aikana ja yhteensä 77 tunnin lepoaika seitsemän päivän jakson aikana. Lepoajan saa jakaa korkeintaan kahdeksi jaksoksi, joista toisen on oltava vähintään kuusituntinen ja peräkkäisten lepoaikojen väli saa olla korkeintaan 14 tuntia. Työehtosopimuksilla voidaan kuitenkin sopia poikkeuksista edellä tarkoitettuihin rajoihin edellyttäen, että merenkulkija saa hyväkseen edellä esitetyn normin mukaiset vapaa-ajat esimerkiksi pidempänä vapaana.

Kokoonkutsutut, palo- ja pelastusveneharjoitukset sekä muut kansallisesti tai kansainvälisillä sopimuksilla sovitut harjoitukset on suoritettava tavalla, joka mahdollisimman vähän häiritsee lepoaikoja. Merenkulkijalle, jonka lepoaika keskeytyy päivystysaikana työkutsun vuoksi, on annettava riittävä korvaava lepoaika.

Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, että aluksilla on helpopääsyisessä ja näkyvällä paikalla sellainen työjärjestelytaulukko, josta näkyvät meri- ja satamatyöskentelyn aikataulu sekä lippuvaltion lainsäädännön tai työehtosopimusten mukainen enimmäistyöaika tai vähimmäislepoaika. Asiakirja on laadittava vakiomuodossa ja laivan työskentelykielillä.

Yleissopimuksen 6 artiklan mukaan alle 18-vuotiaat eivät saa tehdä yötyötä. Yöllä tarkoitetaan aikaa, joka kestää yhdeksän tuntia yhtäjaksoisesti mukaan lukien keskiyön ja aamuviiden välinen aika.

Enimmäistyöaikaa ja vähimmäislepoaikoja koskevia säännöksiä ei sovelleta, kun kysymyksessä on työ, joka on välttämätöntä aluksen, aluksella olevien ihmisten tai lastin välittömän turvallisuuden vuoksi tai avun antamiseksi muille aluksille tai henkilöille, jotka ovat merihädässä. Aluksen päällikkö voi vaatia tällaisen työn tekemistä niin kau-

an kuin se on välttämätöntä. Merenkulkijoille on tämän jälkeen annettava riittävän pitkä korvaava lepoaika.

Yleissopimuksen 8 artiklan mukaan merenkulkijoiden päivittäisestä työajasta ja päivittäisestä lepoajasta on pidettävä työaikakirjanpitoa. Merenkulkijalle on annettava jäljennös häntä koskevista merkinnöistä. Työ- ja lepoaikojen kirjaamismuodon päättää toimivaltainen viranomainen ottaen huomioon Kansainvälisen työjärjestön mahdolliset ohjeet tai käyttäen järjestön muuta vakiomuotoa. Artiklassa säädetään myös lainsäädännön ja sovellettavien työehtosopimusmääräysten nähtävänä pidosta. Yleissopimuksen 9 artikla edellyttää, että toimivaltainen viranomainen tutkii ja vahvistaa kirjanpidon taroituksenmukaisin väliajoin.

Yleissopimuksessa on lisäksi määräyksiä aluksen turvallisesta miehittämisestä ja laivanvarustajan ja aluksen päällikön vastuusta alusta miehitettäessä.

Suosituksessa nro 187, joka koskee merenkulkijoiden palkkoja, työaikaa ja alusten miehitystä, on merenkulkijoiden palkkoja koskevat suositukset. Suosituksessa on määräyksiä ylityökorvausten määräytymisestä, syrjinnän kiellosta merimiesten palkkauksessa, palkan maksutavoista ja menettelytavoista vähimmäispalkkaa määrättäessä. Suosituksessa on lisäksi määrätty matruusien vähimmäisperuspalkka kuukaudessa.

3.2. Yleissopimuksen suhde Suomen lainsäädäntöön

3.2.1. Merityöaikalaki

Merityöaikalaissa (296/1976) säädetään ulkomaanliikenteeseen käytettävissä aluksissa työskentelevien merimiesten työaikakysymyksistä. Laissa on muun muassa säännöksiä säännöllisestä työajasta, työajan sijoittamisesta, vuorotyöntekijän ja taloustyöntekijän työntekevyyden pyhäpäivinä ja lauantaina, lepoajoista, ylityön teettämiseen kohdistuvista rajoituksista, ylityöstä maksettavista korvauksista ja työaika-asia-akirjoista.

Merityöaikalain 4 §:n mukaan säännöllinen työaika on enintään kahdeksan tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. Lisäksi taloustyöntekijän säännöllinen työaika pyhäpäivinä ja lauantaina aluksen ollessa satamassa on viisi tuntia, jos aluksessa ei ole matkustajia. Säännöllisen työajan lisäksi

työntekijä voidaan velvoittaa tekemään ylityötä. Työntekijää saa säännöllisen vuorokautisen työajan lisäksi pitää ylityössä enintään 16 tuntia viikossa. Vuorokautinen enimmäistyöaika on 16 tuntia. Ylityöhön kohdistuvia rajoituksia ei sovelleta 10 §:ssä säädettyissä tapauksissa. Poikkeustapaukset koskevat muun muassa sellaisen työn tekemistä, joka on ehdottomasti tarpeen ihmishenkeä, alusta tai tavaraa uhkaavan vaaran johdosta, merilaissa (674/1994) säädetyn avun antamiseksi, pelastus- ja muihin harjoituksiin osallistumiseksi ja tarpeellisen vahtipalvelun suorittamiseksi.

Merityöaikalain vuorokautista enimmäistyöaikaa koskevat säännökset eivät vastaa yleissopimuksessa asetettuja vaatimuksia.

Merenkulkijan vähimmäislepoajoista säädetään 9 a §:ssä. Työntekijälle on vuorokaudessa annettava riittävä, vähintään 6 tunnin ja alle 18-vuotiaalle työntekijälle vähintään 8 tunnin yhtäjaksoinen lepo. Säännös koskee muita kuin vahtia käyviä henkilöitä, sillä pykälän 2 momentissa säädetään vahtihenkilöstön vähimmäislepoajoista.

Vahtia käyvälle henkilölle on annettava jokaisen 24 tunnin aikana vähintään 10 tunnin lepoaika. Lepoaika voidaan jakaa enintään kahteen jaksoon siten, että toisen jaksosta on kestettävä yhtäjaksoisesti vähintään kuusi tuntia. Lepoaika voidaan lyhentää enintään kahden peräkkäisen 24 tunnin aikana kerrallaan kuuteen tuntiin, jos työntekijälle annetaan kunkin seitsemän vuorokauden ajanjakson aikana vähintään 70 tunnin lepoaika.

Välillisesti lepoaikoja sääntelevät lisäksi työajan sijoittamista koskevat säännökset. Merityöaikalain 5 §:n mukaan vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on satamavuorokautena sijoitettava kello 6:n ja 18:n väliseen aikaan ja päivätyöntekijän säännöllinen työaika on sijoitettava sekä meri- että satamavuorokautena kello 6:n ja 18:n väliseen aikaan. Taloustyöntekijän säännöllinen työaika matkustaja-aluksessa voidaan sijoittaa 14 tunnin ajanjaksoon vuorokaudessa ja muussa kuin matkustaja-aluksessa työaika voi olla sijoitettuna kello 6:n ja 19:n väliseen aikaan. Pyhä- ja lauantaityöstä on lisäksi omat rajoittavat säännöksensä.

Merityöaikalain vähimmäislepoaikaa koskevat säännökset eivät vastaa yleissopimuksen vaatimuksia. Vahtihenkilöstön vähimmäislepoajat on saatettu vastaamaan STCW-sopimuksessa asetettuja vaatimuksia.

Merityöaikalain 19 §:n mukaan työnantajan on vahvistettava taloustyöntekijän säännöllistä työaikaa koskeva viikoittainen työtuntijärjestelmä, joka on pidettävä nähtävänä sopivassa paikassa aluksella. Lain 19 a §:n mukaan työnantajan on huolehdittava, että aluksella laaditaan vahtia käyvälle henkilöstölle työjaksoksi tai vähintään kahdeksi viikoksi kerrallaan vahtivuoroluettelo, josta käyvät ilmi henkilön nimi ja toimi aluksella sekä vahdin alkamis- ja päättymisajat. Vahtivuoroluettelon mahdolliset muutokset on tehtävä viivyttämättä, ja vahtivuoroluettelo on pidettävä aluksella näkyvällä paikalla.

Merityöaikalain 20 §:n mukaan työnantajan on pidettävä aluksella työministeriön kaavan mukaista työaikapäiväkirjaa, johon on tehtävä merkinnät viimeistään työntekoa seuraavana päivänä. Työaikapäiväkirja on vaadittaessa esitettävä työsuojeluviranomaiselle, työntekijän edustajalle ja työntekijälle. Työntekijällä on myös pyydettyä oikeus saada kirjallinen ote työaikapäiväkirjan häntä koskevista merkinnöistä.

Lain 21 §:n mukaan laki ja sen nojalla annetut määräykset on pidettävä työntekijöiden nähtävänä sopivalla paikalla aluksella.

Merityöaikalain saattamisesta vastaamaan yleissopimuksen nro 180 vaatimuksia annetaan hallituksen esitys erikseen.

3.2.2. Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettu laki

Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettua lakia (248/1982) sovelletaan kotimaanliikenteen aluksissa sekä työ- että virkasuhteen perusteella tehtävään työhön. Lain 2 §:n mukaan kotimaanliikenteellä tarkoitetaan liikennettä Suomen rajojen sisäpuolella sekä Saimaan kanavan vuokra-alueella ja siihen välittömästi liittyvillä Venäjän vesialueilla. Lain 3 §:ssä säädetään soveltamisalaa koskevista poikkeuksista.

Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetussa laissa säädetään säännöllisestä työajasta, työajan järjestelystä ja sijoittamisesta, valmiusajasta ja työajasta, ylityöstä ja sen korvaamisesta, pyhätyöstä, lepoajoista sekä työaika-asiakirjoista.

Lain 4 §:n mukaan säännöllinen työaika on enintään kahdeksan tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. Säännöllisen työajan lisäksi työntekijä voidaan 8 §:n mukaan velvoittaa tekemään ylityötä enintään 16 tuntia viikossa. Työaika vuorokaudessa

eli kello 00:n ja kello 24:n välillä voi olla enintään 14 tuntia. Työministeriö voi antaa luvan poiketa laissa säädettyistä enimmäistyöajoista. Tällöin ylityön teettämisen edellytyksenä on, että työaika tasoitetaan kolmen kuukauden aikana vastaamaan laissa säädettyjä enimmäismääriä tai, että aluksessa noudatetaan laissa säädettyä vuorottelujärjestelmää. Jos työntekijän työ on järjestetty kahteen vuoroon, työntekijä on edellä esitetystä poiketen velvollinen tekemään vuorokautista ylityötä enintään 28 tuntia viikossa ja tämän lisäksi suostumuksensa mukaisesti enintään seitsemän tuntia viikossa edellyttäen, että työntekijälle annetaan laissa säädetty vapaa-aikajaksot.

Työntekijä on 8 §:ssä säädetyn vuorokautisen ylityön lisäksi velvollinen tekemään viikoittaista ylityötä enintään 16 tuntia kahdessa viikossa. Vuorottelujärjestelmää noudatettaessa työntekijä on kuitenkin velvollinen tekemään viikoittaista ylityötä 16 tuntia viikossa.

Ylityöhön kohdistuvia rajoituksia ei sovelleta sellaisen työn tekemiseen, joka on ehdottomasti suoritettava ihmishenkeä, alusta tai tavaraa uhkaavan vaaran johdosta, merilaissa säädetyn avun antamiseksi, satama- tai vastaavan viranomaisen määräämän toimenpiteen suorittamiseksi tai joka aiheutuu työntekijäin ennalta-arvaamattomasta vähentymisestä matkan aikana.

Lain säännökset enimmäistyöajoista ja niiden jaksotuksista eivät vastaa yleissopimuksen määräyksiä.

Kotimaanliikenteen työaikalain 12 §:n mukaan lain soveltamisalaa kuuluvalla työntekijälle on annettava riittävä, vähintään kahdeksan tunnin pituinen yhtäjaksoinen vuorokautinen lepoaika. Kahdeksantoista vuotta täyttäneelle työntekijälle annettavaa lepoaikaa voidaan kuitenkin lyhentää enintään kahdella tunnilla, jos hänen työnsä on järjestetty vuoroihin 5 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Säännöksen mukaan on lisäksi vältettävä jatkuvan ylityön teettämistä.

Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 5 §:ssä säädetään työajan järjestämisestä vuoroihin niissä tapauksissa, joissa työntekijät alusta käytettäessä asuvat aluksessa. Tällöin työ voidaan järjestää vähintään neljän tunnin ja enintään kuuden tunnin pituisiin vuorokaudessa säännöllisesti vaihtuviin vuoroihin, milloin se on välttämättä tarpeen aluksen jatkuvan turvallisen kulun kannalta. Lain 5 §:n mukaan työ voidaan järjes-

tää kahteen vuorokaudessa säännöllisesti vaihtuvaan vuoroon vain, jos työntekijän asuintilat aluksella ovat sellaiset, ettei kahta useamman vuoron käyttämistä voida pitää työntekijän kannalta tarkoituksenmukaisena.

Vahtihenkilölle on annettava jokaisen 24 tunnin aikana vähintään 10 tunnin lepoaika. Lepoaika voidaan jakaa enintään kahteen jaksoon siten, että toisen jaksoista on kestävä yhtäjaksoisesti vähintään kuusi tuntia. Vuorokausilepo voidaan lyhentää enintään kahden peräkkäisen vuorokausilevon aikana kerrallaan kuuteen tuntiin, jos työntekijälle annetaan seitsemän vuorokauden ajanjakson aikana vähintään 70 tunnin lepoaika. Jos työntekijän työ- ja vapaa-aikojen määräytymisessä ei noudateta vuorottelujärjestelmää, työntekijälle on lain 8 §:n 2 momentin mukaan annettava kerran viikossa vähintään 30 tuntia kestävä yhdenjaksoinen viikkolepo.

Vähimmäislepoaikojen osalta työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain säännökset eivät vastaa yleissopimuksen vaatimuksia.

Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain 18 §:n mukaan työnantajan on laadittava vuorottelujärjestelmä, jos työ on järjestetty vuoroihin. Silloin kun työtä ei ole järjestetty vuoroihin, työnantajan on 19 §:n mukaan laadittava työtuntijärjestelmä, josta käyvät ilmi työajan alkamis- ja päättymisajankohdat sekä lepo- ja vapaa-ajat. Työtuntijärjestelmä on laadittava viimeistään viikkoa ennen sen alkamishetkeä.

Lain 23 §:n mukaan työnantajan on pidettävä luetteloa säännöllisen työajan työtunneista, yli- ja pyhätöytunneista sekä niistä suoritetuista korvauksista. Luettelo on pyydettyäessä näytettävä työsuojelutarkastuksen toimittajalle ja työntekijöiden edustajalle sekä työntekijöille. Työntekijällä on oikeus saada häntä koskevat tiedot kirjallisesti.

Työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain saattamisesta vastaamaan yleissopimuksen nro 180 vaatimuksia annetaan hallituksen esitys erikseen.

3.3. Yleissopimuksen suhde yhteisölaainsäädäntöön

Euroopan unionin neuvoston direktiivi 93/104/EY tietyistä työajan järjestämisestä koskevista seikoista tuli voimaan vuonna 1996. Direktiivi ei koske kuitenkaan liikennesektoreita, ja siten ei myöskään meriliikennettä. Työaikadirektiivin ulkopuolisten

toimialojen saattamisesta työaikasääntelyn piiriin EU:n komissio on 15 päivänä heinäkuuta 1997 julkaissut valkoisen kirjan, josta komissio on saanut eri tahojen lausunnot syksyllä 1997. Asiaa on käsitelty myös EU:n työ- ja sosiaalineuvostossa sekä liikenneneuvostossa.

Komissio on valkoisessa kirjassa suositellut toimintavaihtoehtoa, jonka mukaan työaikadirektiivin säännökset laajennetaan koskemaan kaikkia kiinteässä asemapaikassa työskenteleviä työntekijöitä. Samoin työaikadirektiivin säännökset neljän viikon palkallisesta vuosilomasta ja yötyöntekijöiden terveystarkastuksista on tarkoitus saattaa koskemaan kaikkia liikkuvia työntekijöitä. Alakohtaisesti yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa valmistellaan liikkuvien työntekijöiden työ- ja lepoaikasäännökset. Suomi on lausunnossaan tukenut komission kantaa.

Komissio odottaa erityisesti meriliikenteen työaika-asiassa saavansa työmarkkinaosapuolilta yksityiskohtaiset suositukset tulevaisuudelle lainsäädännöksi. Komissio toivoo lisäksi jäsenvaltioiden ratifioivan ILO:n yleissopimuksen nro 180, jotta vähimmäisnormit enimmäistyöajasta tai vähimmäislepoajoista voidaan panna täytäntöön kansainvälisesti.

4. Yleissopimusten ja pöytäkirjan voimaantulo ja irtisanominen

Yleissopimus nro 179, joka koskee merenkulkijoiden työvälistä tulee voimaan sen ratifioivan valtion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt yleissopimuksen ratifiointiin. Yleissopimus nro 180, joka koskee merenkulkijoiden työaika- ja alusten miehistystä tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt yleissopimuksen ratifiointiin. Yleissopimukseen nro 147 liittyvä pöytäkirja vuodelta 1996 tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona sen ratifiointi on rekisteröity.

Yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa yleissopimuksen 10 vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan ilmoittamalla irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua ilmoituksen rekisteröimispäivämäärästä. Jäsenvaltio, joka ei

vuoden kuluessa mainitun 10 vuoden määräajan päättymisestä käytä irtisanomisoikeuttaan, saa irtisanoa yleissopimuksen aina 10 vuoden välein.

Pöytäkirjan ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa pöytäkirjan aina silloin, kun pääsopimuksen 7 artikla mahdollistaa pääsopimuksen irtisanomisen, lähettämällä ilmoituksen irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäväksi. Pääsopimus voidaan irtisanoa 10 vuoden kuluttua siitä päivästä, jona se on tullut kansainvälisesti voimaan ilmoittamalla irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä. Myös pöytäkirjan pääsopimuksen osalta on määrätty, että jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa mainitun 10 vuoden määräajan päättymisestä käytä irtisanomisoikeuttaan, saa irtisanoa yleissopimuksen aina 10 vuoden välein.

5. Yleissopimusten ja pöytäkirjan voimaantulo ja irtisanominen

Yleissopimus nro 179, joka koskee merenkulkijoiden työvälistä tulee voimaan sen ratifioivan valtion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt yleissopimuksen ratifiointiin. Yleissopimus nro 180, joka koskee merenkulkijoiden työaika- ja alusten miehistystä tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt yleissopimuksen ratifiointiin. Yleissopimukseen nro 147 liittyvä pöytäkirja vuodelta 1996 tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona sen ratifiointi on rekisteröity.

Yleissopimukset ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa yleissopimuksen 10 vuoden kuluttua siitä päivästä, jona yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan ilmoittamalla irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua ilmoituksen rekisteröimispäivämäärästä. Jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa mainitun 10 vuoden määräajan päättymisestä käytä irtisanomisoikeuttaan, saa irtisanoa yleissopimuksen aina 10 vuoden välein.

Pöytäkirjan ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa pöytäkirjan aina silloin, kun pääsopimuksen 7 artikla mahdollistaa pääsopimuk-

sen irtisanomisen, lähettämällä ilmoituksen irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäväksi. Pääsopimus voidaan irtisanoa 10 vuoden kuluttua siitä päivästä, jona se on tullut kansainvälisesti voimaan ilmoittamalla irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä. Myös pöytäkirjan pääsopimuksen osalta on määrätty, että jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa mainitun 10 vuoden määräajan päättymisestä käytä irtisanomisoikeuttaan, saa irtisanoa yleissopimuksen aina 10 vuoden välein.

5. Kansainvälisen työkonferenssin hyväksymien päätösten jatkotoimenpiteet

ILO:n yleiskokouksen, 84. Kansainvälisen työkonferenssin hyväksymät yleissopimuksen nro 147 liittyvä pöytäkirja sekä yleissopimukset nro 179 ja 180 ovat merkittäviä. Suomi on kannattanut päätösten hyväksymistä ja hallitus pitää tärkeänä, että asiakirjat ratifioidaan mahdollisimman pian.

Yleissopimuksen nro 180 osalta lainsäädännön uudistamistyö on vireillä. Pöytäkirja pyritään ratifioimaan samassa yhteydessä kuin yleissopimus nro 180 edellä esitetyn mukaisesti.

Yleissopimukseen nro 179 sisältyy yksityisen työnvälitystoiminnan sääntelyä koskeva artikla, joka on sanamuodoltaan lähes sama kuin yksityisiä työnvälitystoimistoja koskevassa yleissopimuksessa nro 181 oleva toiminnan sääntelyä koskeva artikla. Yleissopimus nro 181 on hyväksytty Kansainvälisessä työkonferenssissa kesäkuussa 1997 ja sopimus on saatettava ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti eduskunnan käsiteltäväksi vuoden 1998 kuluessa. Edellä esitetyn perusteella hallitus pyrkii saattamaan molempien sopimusten ratifiointikysymyksen eduskunnalle samassa yhteydessä vuoden 1998 loppuun mennessä.

6. Kansainvälisen työkonferenssin hyväksymien asiakirjojen eduskuntakäsittely

Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artikla edellyttää kunkin jäsenvaltion saattavan yleiskokouksen hyväksymät yleissopimukset ja suositukset määräajassa yleis-

kokouksen päättymisestä toimivaltaisen valtiolimen käsiteltäväksi lainsäädäntö- ja muita toimia varten. Kansainvälisen työjärjestön 84. työkonferenssi päättyi siihen, että eräät muutokset kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskevaan yleissopimukseen toteutettiin laatimalla ehdotukset yleissopimukseen liittyvän pöytäkirjan muotoon. Näin ollen pöytäkirja yleissopimukseen liittyvänä ja työjärjestön hyväksymänä tulee saattaa Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artiklan mukaisesti määräajassa toimivaltaisen valtiolimen käsiteltäväksi. Tästä syystä asiakirjat on saatettu eduskunnan käsiteltäviksi.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta ei tässä vaiheessa hyväksyisi Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 22 lokakuuta 1996 hyväksyttyä Kansainvälisen työjärjestön kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskevaan yleissopimukseen, 1976 nro 147, liittyvää pöytäkirjaa vuodelta 1996, ja

että Eduskunta ei tässä vaiheessa hyväksyisi Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 22 lokakuuta 1996 hyväksyttyä Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusta nro 179, joka koskee merenkulkijoiden työnvälitystä, ja

että Eduskunta ei tässä vaiheessa hyväksyisi Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 22 lokakuuta 1996 hyväksyttyä Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusta nro 180, joka koskee merenkulkijoiden työaikaa ja alusten miehitystä, sekä

että Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 22 lokakuuta 1996 hyväksytty Kansainvälisen työjärjestön suositus nro 186, joka koskee merenkulkijoiden työnvälitystä, otettaisiin huomioon tulevassa lainsäädäntötyössä sikäli kuin se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista, ja

että Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 22. lokakuuta 1996 hyväksytty Kansainvälisen työjärjestön suositus nro 187, joka koskee merenkulkijoiden palk-

koja, työaikaa ja alusten miehitystä, otettaisiin huomioon tulevassa lainsäädäntötyössä sikäli kuin se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Liisa Jaakonsaari*

(Käännös)

(Liite)

**Kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskevaan yleissopimukseen, 1976, liittyvä
PÖYTÄKIRJA
1996**

Kansainvälisen työjärjestön yleiskonferenssi,

jonka Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto on kutsunut koolle Geneveen ja joka on aloittanut 84. istuntokautensa 8. päivänä lokakuuta 1996, ja joka

ottaa huomioon kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskevan yleissopimuksen, 1976, (jäljempänä "pääsopimus") 2 artiklan määräykset, joissa osaksi todetaan, että:

"kukin tämän yleissopimuksen ratifioiva jäsenvaltio sitoutuu:

a) luomaan sellaisen lainsäädännön, jossa määritellään sen alueella rekisteröidyille aluksille;

i) ihmishengen turvaamista aluksessa tarkoittavat turvallisuusvaatimukset, kelpoisuutta, työaikaa ja miehitystä koskevat vaatimukset mukaan lukien,

ii) asianmukainen sosiaaliturvajärjestelmä; ja

iii) työolosuhteet ja aluksessa asumiseen liittyvät järjestelyt, sikäli kuin niitä jäsenvaltion mielestä ei ole määritelty työehtosopimuksessa tai määrätty asianomaisten tuomioistuinten toimesta yhtä sitoviksi asianomaisiin laivanvarustajiin ja merenkulkijoihin nähden,

sekä varmistumaan siitä, että mainitun lainsäädännön määräykset ovat oleellisilta osiltaan samanmerkityksiset tämän yleissopimuksen liitteessä mainittujen yleissopimusten tai yleissopimusten artiklojen kanssa, mikäli jäsenvaltio ei ole muulla tavoin velvollinen panemaan täytäntöön kyseisiä yleissopimuksia", ja

toteaa myös pääsopimuksen 4 artiklan 1 kohdan määräykset, joissa todetaan, että:

"jos tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, jonka satamaan alus poikkeaa säännönmukaisella reitillään tai toiminnallisten syiden tähden, vastaanottaa valituksen tai saa näytön siitä, ettei kyseinen alus, yleissopimuksen tultua voimaan, ole tämän yleissopimuksen vaatimusten mukainen, se

**PROTOCOL
of 1996 to the Merchant Shipping
(Minimum Standards) Convention, 1976**

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Eighty-fourth Session on 8 October 1996, and

Noting the provisions of Article 2 of the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976 (referred to below as "the principal Convention"), which states in part that:

"Each Member which ratifies this Convention undertakes:

a) to have laws or regulations laying down, for ships registered in its territory:

i) safety standards, including standards of competency, hours of work and manning, so as to ensure the safety of life on board ship;

ii) appropriate social security measures; and

iii) shipboard conditions of employment and shipboard living arrangements, in so far as these, in the opinion of the Member, are not covered by collective agreements or laid down by competent courts in a manner equally binding on the shipowners and seafarers concerned;

and to satisfy itself that the provisions of such laws and regulations are substantially equivalent to the Conventions or Articles of Conventions referred to in the Appendix to this Convention, in so far as the Member is not otherwise bound to give effect to the Conventions in question"; and

Noting also the provisions of Article 4, paragraph 1, of the principal Convention, which states that:

"If a Member which has ratified this Convention and in whose port a ship calls in the normal course of its business or for operational reasons receives a complaint or obtains evidence that the ship does not conform to the standards of this Convention, after it has come into force, it may prepare a

voi lähettää aluksen rekisteröintimaan hallitukselle selonteon toimittaen samalla siitä jäljennöksen Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle sekä ryhtyä toimenpiteisiin turvallisuutta tai terveyttä aluksella selvästi vaarantavien olosuhteiden korjaamiseksi", ja

palauttaa mieleen työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää koskevan yleissopimuksen, 1958, 1 artiklan 1 kohdan, jossa todetaan, että:

"tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan 'syrjinnällä':

a) kaikkea erottelua, hyljeksintää tai suosintaa rodun, ihonvärin, sukupuolen, uskonnon, poliittisten mielipiteiden tai kansallisen tahi yhteiskunnallisen alkuperän perusteella, mistä on seurauksena, että samanlaiset mahdollisuudet ja yhdenvertainen kohtelu työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tehdään tyhjäksi tai niitä rajoitetaan;

b) kaikenlaista muuta erottelua, hyljeksintää tai suosintaa, josta on seurauksena, että samanlaiset mahdollisuudet ja yhdenvertainen kohtelu työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tehdään tyhjäksi tai niitä rajoitetaan, ja jonka jäsenvaltio on määritellyt kuultuaan edustavia työnantajaja työntekijäjärjestöjä, mikäli niitä on, samoin kuin muita sopivia elimiä"; ja

palauttaa mieleen Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen, 1982, voimaantulo 16 päivänä marraskuuta 1994, ja

palauttaa mieleen Kansainvälisen merenkulkujärjestön merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan yleissopimuksen, 1978 (muutettu vuonna 1995),

päättää hyväksyä eräitä ehdotuksia, jotka koskevat pääsopimuksen osittaista muuttamista, mikä on istunnon esityslistalla neljäntenä kohtana, sekä

päättää, että nämä ehdotukset tulee laatia pääsopimuksen pöytäkirjan muotoon,

hyväksyy tänä 22 päivänä lokakuuta 1996 seuraavan pöytäkirjan, josta voidaan käyttää nimitystä Kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa koskevaan yleissopimukseen, 1976, liittyvä pöytäkirja, vuodelta 1996:

report addressed to the government of the country in which the ship is registered, with a copy to the Director-General of the International Labour Office, and may take measures necessary to rectify any conditions on board which are clearly hazardous to safety or health"; and

Recalling the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, Article 1, paragraph 1, of which states that:

"For the purpose of this Convention the term 'discrimination' includes:

a) any distinction, exclusion or preference made on the basis of race, colour, sex, religion, political opinion, national extraction or social origin, which has the effect of nullifying or impairing equality of opportunity or treatment in employment or occupation;

b) such other distinction, exclusion or preference which has the effect of nullifying or impairing equality of opportunity or treatment in employment or occupation as may be determined by the Member concerned after consultation with representative employers' and workers' organisations, where such exist, and with other appropriate bodies"; and

Recalling the entry into force of the United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982, on 16 November 1994, and

Recalling the International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978, as amended in 1995, of the International Maritime Organization,

Having decided on the adoption of certain proposals with regard to the partial revision of the principal Convention, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals should take the form of a Protocol to the principal Convention;

adopts, this twenty-second day of October one thousand nine hundred and ninety-six, the following Protocol, which may be cited as the Protocol of 1996 to the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976:

1 artikla

1. Kunkin tämän pöytäkirjan ratifioivan jäsenvaltion tulee sisällyttää pääsopimuksen liitteenä olevaan yleissopimusluetteloon lisäliitteen A-osan sopimukset ja sellaiset mainitun liitteen B-osassa luetellut sopimukset, joita se mahdollisesti hyväksyy, allaolevan 3 artiklan mukaisesti.

2. Lisäliitteen A-osassa luetellun sopimuksen, joka ei vielä ole voimassa, sisällyttäminen toteutuu vasta sitten, kun kyseinen sopimus astuu voimaan.

2 artikla

Jäsenvaltio voi ratifioida tämän pöytäkirjan samanaikaisesti kuin se ratifioi pääsopimuksen, tai milloin tahansa sen jälkeen, lähettämällä pöytäkirjan virallisesta ratifiointista rekisteröintiä varten ilmoituksen Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle.

3 artikla

1. Kunkin tämän pöytäkirjan ratifioivan jäsenvaltion tulee soveltuvilta osin ratifiointiasiakirjan mukana olevassa ilmoituksessa eritellä, minkä sopimuksen tai mitkä sopimukset se lisäliitteen B-osassa olevista sopimuksista hyväksyy.

2. Jäsenvaltio, joka ei ole hyväksynyt kaikkia lisäliitteen B-osassa lueteltuja sopimuksia, voi myöhemmin Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle lähetetyssä ilmoituksessa eritellä, minkä muun sopimuksen tai mitkä muut sopimukset se hyväksyy.

4 artikla

1. Jotta tämän pöytäkirjan 1 artiklan 1 kohdan sekä 3 artiklan tarkoitukset täyttyisivät asianomaisen viranomaisen tulee ennakoon käydä neuvotteluja edustavien laivanvarustaja- ja merenkulkijajärjestöjen kanssa.

2. Asianomaisen viranomaisen on niin pian kun mahdollista saatettava edustavien laivanvarustaja- ja merenkulkijajärjestöjen käyttöön tiedot, jotka koskevat Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan allaolevan 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti ilmoittamia ratifiointeja, ilmoituksia ja irtisanomisia.

Article 1

1. Each Member which ratifies this Protocol shall extend the list of Conventions appearing in the Appendix to the principal Convention to include the Conventions in Part A of the Supplementary Appendix and such Conventions listed in Part B of that Appendix as it accepts, if any, in accordance with Article 3 below.

2. Extension to the Convention listed in Part A of the Supplementary Appendix that is not yet in force shall take effect only when that Convention comes into force.

Article 2

A Member may ratify this Protocol at the same time as or at any time after it ratifies the principal Convention, by communicating its formal ratification of the Protocol to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 3

1. Each Member which ratifies this Protocol shall, where applicable, in a declaration accompanying the instrument of ratification, specify which Convention or Conventions listed in Part B of the Supplementary Appendix it accepts.

2. A Member which has not accepted all of the Conventions listed in Part B of the Supplementary Appendix may, by subsequent declaration communicated to the Director-General of the International Labour Office, specify which other Convention or Conventions it accepts.

Article 4

1. For the purposes of Article 1, paragraph 1, and Article 3 of this Protocol, the competent authority shall hold prior consultations with the representative organizations of shipowners and seafarers.

2. The competent authority shall, as soon as practicable, make available to the representative organizations of shipowners and seafarers information as to ratifications, declarations and denunciations notified by the Director-General of the International Labour Office in conformity with Article 8, paragraph 1, below.

5 artikla

Tässä pöytäkirjassa merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta koskevan (muutetun) yleissopimuksen, 1987, katsotaan korvaavan merimiesten kotiin lähettämistä koskevan yleissopimuksen, 1926, mikäli jäsenvaltio hyväksyy ensin mainitun yleissopimuksen.

6 artikla

1. Tämä pöytäkirja sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifioinnit Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Tämä pöytäkirja tulee voimaan kahden toista kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun viiden jäsenvaltion, joista kolmen jäsenvaltion kunkin kauppalaivaston bruttovetoisuus on vähintään miljoona, ratifioinnit on rekisteröity.

3. Sen jälkeen tämä pöytäkirja tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta kahdentoista kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun sen ratifiointi on rekisteröity.

7 artikla

Tämän pöytäkirjan ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa pöytäkirjan aina silloin, kun pääsopimuksen 7 artikla mahdollistaa pääsopimuksen irtisanomisen, lähettämällä ilmoituksen irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäväksi. Tämän pöytäkirjan irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

8 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön kaikille jäsenvaltioille tieto kaikista jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ja rekisteröidyistä ratifioinneista, ilmoituksista ja irtisanomisista.

2. Kun 6 artiklan 2 kohdassa määrätyt edellytykset ovat toteutuneet, pääjohtajan tulee kiinnittää järjestön jäsenvaltioiden huomio pöytäkirjan voimaantulopäivämäärään.

Article 5

For the purpose of this Protocol, the Repatriation of Seafarers Convention (Revised), 1987, shall, in the case of a Member which accepts that Convention, be regarded as a replacement of the Repatriation of Seamen Convention, 1926.

Article 6

1. This Protocol shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director General of the International Labour Office.

2. This Protocol shall come into force 12 months after the date on which the ratifications of five Members, three of which each have at least one million gross tonnage of shipping, have been registered.

3. Thereafter, this Protocol shall come into force for any Member 12 months after the date on which its ratification has been registered.

Article 7

A Member which has ratified this Protocol may denounce it whenever the principal Convention is open to denunciation in accordance with its Article 7, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Denunciation of this Protocol shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

Article 8

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications, declarations and acts of denunciation communicated by the Members of the Organization.

2. When the conditions provided for in Article 6, paragraph 2, above have been fulfilled, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Protocol shall come into force.

9 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

10 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, esiteltävä yleiskonferenssille tämän pöytäkirjan soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko tarpeen ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys pöytäkirjan uusimisesta osittain tai kokonaan.

11 artikla

Mikäli tätä pöytäkirjaa halutaan muuttaa ja sulkea se ratifioinnilta, pääsopimuksen 11 artiklan määräyksiä tulee soveltaa *mutatis mutandis*.

12 artikla

Tämän pöytäkirjan englannin- ja ranskan-kieliset tekstit ovat kumpikin yhtä todistusvoimaiset.

Article 9

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by the Director-General in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 10

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Protocol and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 11

For the purposes of revising this Protocol and closing it to ratification, the provisions of Article 11 of the principal Convention shall apply *mutatis mutandis*.

Article 12

The English and French versions of the text of this Protocol are equally authoritative.

*Lisäliite**Supplementary Appendix**Osa A*

- Yleissopimus, joka koskee laivaväen asuntoja aluksessa (täydentävät määräykset), 1970, nro 133
- Yleissopimus, joka koskee merenkulkijoiden työaika ja alusten miehitystä, 1996, nro 180

Part A

- Accommodation of Crews (Supplementary Provisions) Convention, 1970 (No. 133) and
- Seafarers' Hours of Work and the Manning of Ships Convention, 1996 (No. 180)

Osa B

- Yleissopimus, joka koskee merenkulkijain kansallisia henkilöllisyystodistuksia, 1958, nro 108
- Yleissopimus, joka koskee työntekijäin edustajien suojelua yrityksessä ja heidän toimintansa helpottamista, 1971, nro 135
- Yleissopimus, joka koskee merenkulkijoiden terveyden- ja sairaanhoitoa, 1987, nro 164
- Yleissopimus, joka koskee merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta (muutettu), 1987, nro 166

Part B

- Seafarers' Identity Documents Convention, 1958 (No. 108)
- Workers' Representatives Convention, 1971 (No. 135)
- Health Protection and Medical Care (Seafarers) Convention, 1987 (No. 164)
- Repatriation of Seafarers Convention (Revised), 1987 (No. 166)

(Käännös)

(Liite)

YLEISSOPIMUS

(nro 179),

**joka koskee merenkulkijoiden
työnvälitystä**

Kansainvälisen työjärjestön yleiskonferenssi,

jonka Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto on kutsunut koolle Geneveen ja joka on aloittanut 84. istuntokautensa 8. päivänä lokakuuta 1996, ja

ottaa huomioon yleissopimuksen, joka koskee merimiesten työ sopimusta, 1926; yleissopimuksen, joka koskee ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua, 1948; yleissopimuksen ja suosituksen, jotka koskevat työnvälityksen järjestelyä, 1948; yleissopimuksen, joka koskee järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltamista, 1949; suosituksen, joka koskee merenkulkijan ottamista toimeen vieraassa maassa rekisteröityyn alukseen, 1958; yleissopimuksen, joka koskee työmarkkinoilla ja ammatinharjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää, 1958; suosituksen, joka koskee aluksissa tapahtuvasta teknisestä kehityksestä aiheutuvia työllisyysongelmia, 1970; yleissopimuksen, joka koskee työhön pääsemiseksi vaadittavaa vähimmäisikää, 1973; yleissopimuksen ja suosituksen, jotka koskevat nuorten merenkulkijain jatkuvaa työllistämistä, 1976; yleissopimuksen, joka koskee kauppaaluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa, 1976; yleissopimuksen, joka koskee merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta (muutettu), 1987 ja yleissopimuksen, joka koskee merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia, 1996, ja

ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen, 1982, voimaantulon 16. päivänä marraskuuta 1994, ja

päättää hyväksyä eräitä ehdotuksia, jotka liittyvät merimiesten työnvälitystä koskevan yleissopimuksen, 1920, muuttamiseen, mikä on istunnon esityslistalla kolmantena kohtana, ja

päättää, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen yleissopimuksen muotoon;

hyväksyy tänä 22 päivänä lokakuuta 1996

CONVENTION

(No. 179)

**concerning the Recruitment
and Placement of Seafarers**

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Eighty-Fourth Session on 8 October 1996, and

Noting the provisions of the Seamen's Articles of Agreement Convention, 1926, the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, the Employment Service Convention and Recommendation, 1948, the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, the Seafarers' Engagement (Foreign Vessels) Recommendation, 1958, the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, the Employment of Seafarers (Technical Developments) Recommendation, 1970, the Minimum Age Convention, 1973, the Continuity of Employment (Seafarers) Convention and Recommendation, 1976, the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976, the Repatriation of Seafarers Convention (Revised), 1987, and the Labour Inspection (Seafarers) Convention, 1996, and

Recalling the entry into force of the United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982, on 16 November 1994, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Placing of Seamen Convention, 1920, which is the third item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention;

adopts, this twenty-second day of October

seuraavan yleissopimuksen, josta voidaan käyttää nimitystä Merenkulkijoiden työvälistä koskeva yleissopimus, 1996:

1 artikla

1. Tässä yleissopimuksessa:

a) "toimivaltaisella viranomaisella" tarkoitetaan ministeriä, nimettyä virkamiestä, valtion virastoa tai muuta viranomaista, jolla on oikeus antaa säännöksiä, määräyksiä tai muita sitovia ohjeita työhönotosta ja työllistämistä merenkulkualalla;

b) "työvälistyspalvelulla" yksityisellä tai julkisella sektorilla toimivaa henkilöä, yhtiötä, laitosta, virastoa tai muuta organisaatiota, joka työnantajien lukuun ottaa työhön merenkulkijoita tai etsii merenkulkijoille työnantajia;

c) "laivanvarustajalla" aluksen omistajaa tai muuta organisaatiota tai henkilöä, esimerkiksi laivanisäntää, toimitsijaa tai ilman miehistöä rahdatun aluksen rahdinottajaa, jolle laivanvarustajan vastuu aluksen toiminnasta on siirtynyt, ja joka vastuun siirron yhteydessä on sopinut vastaavansa kaikista asianmukaisista tehtävistä ja vastuista;

d) "merenkulkijalla" henkilöä, joka täyttää kelpoisuusehdot johonkin työhön tai toimeen merenkulkuun käytettävällä aluksella, lukuun ottamatta valtion sotilaskäytössä tai muussa kuin kaupallisessa käytössä olevia aluksia.

2. Toimivaltainen viranomainen voi harjantansa mukaan, kalastusalusten omistajia ja kalastajia tai lähimerenkulun alusten omistajia ja niiden miehistöä edustavien järjestöjen kanssa neuvoteltuaan soveltaa tämän yleissopimuksen määräyksiä kalastajiin tai lähimerenkulun alusten miehistöön.

2 artikla

1. Tämä yleissopimus ei:

a) rajoita jäsenvaltion oikeutta ylläpitää maksutonta julkista merenkulkijoiden työvälistyspalvelua, joka on suunniteltu tyydyttämään merenkulkijoiden ja laivanvarustajien tarpeet, joko osana kaikille työntekijöille ja työnantajille tarkoitettua julkista työvälistyspalvelua tai sen yhteensovittamana,

b) velvoita jäsenvaltiota perustamaan yksityistä työvälistysjärjestelmää.

of the year one thousand nine hundred and ninety-six, the following Convention, which may be cited as the Recruitment and Placement of Seafarers Convention, 1996:

Article 1

1. For the purpose of this Convention:

a) the term "competent authority" means the minister, designated official, government department or other authority having power to issue regulations, orders or other instructions having the force of law in respect of the recruitment and placement of seafarers;

b) the term "recruitment and placement service" means any person, company, institution, agency or other organization, in the public or the private sector, which is engaged in recruiting seafarers on behalf of employers or placing seafarers with employers;

c) the term "shipowner" means the owner of the ship or any other organization or person, such as the manager, agent or bareboat charterer, who has assumed the responsibility for operation of the ship from the shipowner and who on assuming such responsibilities has agreed to take over all the attendant duties and responsibilities;

d) the term "seafarer" means any person who fulfils the conditions to be employed or engaged in any capacity on board a seagoing ship other than a government ship used for military or non-commercial purposes.

2. To the extent it deems practicable, after consultation with the representative organizations of fishing-vessel owners and fishermen or those of owners of maritime mobile offshore units and seafarers serving on such units, as the case may be, the competent authority may apply the provisions of the Convention to fishermen or to seafarers serving on maritime mobile offshore units.

Article 2

1. Nothing in the provisions of this Convention shall be deemed to:

a) prevent a Member from maintaining a free public recruitment and placement service for seafarers in the framework of a policy to meet the needs of seafarers and shipowners, whether it forms part of or is coordinated with a public employment service for all workers and employers;

b) impose on a Member the obligation to establish a system for the operation of pri-

2. Kun yksityinen työnvälityspalvelu on perustettu tai sellainen aiotaan perustaa, palvelua saa harjoittaa jäsenvaltion alueella vain lupa- tai kelpuutusmenettelyn tai muun sääntelyn mukaisesti. Laivanvarustajia ja merenkulkijoita edustavia järjestöjä tulee kuulla ennen kuin tällainen järjestelmä perustetaan, sitä ylläpidetään tai muutetaan millään tavoin. Työnvälityspalvelujen perustamista suuremmassa määrin kuin on tarpeen ei pidä rohkaista.

3. Tämä yleissopimus ei rajoita jäsenvaltion oikeutta soveltaa kansallista lainsäädäntöä miehistön työnvälitykseen kyseisen valtion lipun alla purjehtivilla aluksilla.

3 artikla

Tämä yleissopimus ei millään tavoin vaaranna merenkulkijan ihmisoikeuksia, mukaan lukien ammattiyhdistysoikeudet.

4 artikla

1. Jäsenvaltion on kansallisen lainsäädännön tai sovellettavien määräysten avulla:

a) varmistettava, että työnvälityksestä tai työn tarjoamisesta aiheutuvat kulut tai maksut eivät tule suoraan tai välillisesti, osin tai kokonaan merenkulkijan maksettavaksi; tässä sopimuksessa ei katsota kansallisen lainsäädännön mukaisista lääkärintarkastuksista, todistuksista, henkilökohtaisista matkustusasiakirjoista ja kansallisesta merimieskirjasta koituvia kustannuksia "työnvälityksestä aiheutuviksi maksuiksi tai kuluiksi",

b) päätettävä voivatko työnvälityspalvelut välittää merenkulkijoita ulkomaille ja jos, niin millaisin ehdoin,

c) määriteltävä tietosuojan ja luottamuksellisuuden vaatimusten puitteissa merenkulkijoiden henkilötietojen käsittelyä työnvälityksessä koskevat ehdot, mukaan lukien oikeus kerätä, säilyttää ja yhdistellä tietoja ja luovuttaa niitä kolmansille osapuolille,

d) päätettävä ehdot, joiden nojalla lupia, kelpuutuksia tai muita vastaavia työnvälitykseen annettuja valtuutuksia voidaan peruuttaa tai kumota, jos lakeja ja määräyksiä rikotaan, ja

vate recruitment and placement services.

2. Where private recruitment and placement services have been or are to be established, they shall be operated within the territory of a Member only in conformity with a system of licensing or certification or other form of regulation. This system shall be established, maintained, modified or changed only after consultation with representative organizations of shipowners and seafarers. Undue proliferation of such private recruitment and placement services shall not be encouraged.

3. Nothing in this Convention shall affect the right of a Member to apply its laws and regulations to ships flying its flag in relation to the recruitment and placement of seafarers.

Article 3

Nothing in this Convention shall in any manner prejudice the ability of a seafarer to exercise basic human rights, including trade union rights.

Article 4

1. A Member shall, by means of national laws or applicable regulations:

a) ensure that no fees or other charges for recruitment or for providing employment to seafarers are borne directly or indirectly, in whole or in part, by the seafarer; for this purpose, costs of the national statutory medical examination, certificates, a personal travel document and the national seafarer's book shall not be deemed to be "fees or other charges for recruitment";

b) determine whether and under which conditions recruitment and placement services may place or recruit seafarers abroad;

c) specify, with due regard to the right to privacy and the need to protect confidentiality, the conditions under which seafarers' personal data may be processed by recruitment and placement services including the collection, storage, combination and communication of such data to third parties;

d) determine the conditions under which the licence, certificate or similar authorization of a recruitment and placement service may be suspended or withdrawn in case of violation of relevant laws and regulations; and

e) milloin jäsenvaltiossa on muu kuin lupiin tai kelpuutuksiin perustuva sääntelyjärjestelmä, määriteltävä ehdot, joiden mukaan työnvälitys toimii, ja rangaistukset, jotka ehtojen rikkomisesta seuraavat.

2. Jäsenvaltion on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen:

a) valvoo tarkasti kaikkia työnvälityspalveluita,

b) myöntää tai uudistaa luvan, kelpuutuksen tai muun valtuutuksen vasta varmistettuaan, että kyseinen työnvälityspalvelu on kansallisessa lainsäädännössä esitettyjen vaatimusten mukainen,

c) vaatii, että merenkulkijoille tarkoitettujen työnvälityspalveluiden johtajilla ja henkilökunnalla on riittävä koulutus ja merenkulkualan tuntemusta,

d) kieltää työnvälityspalveluita käyttämästä keinoja, menetelmiä tai luetteloita, joiden tarkoituksena on estää tai vaikeuttaa merenkulkijoiden työnsaantia,

e) vaatii, että työnvälityspalvelut mahdollisuksiensa mukaan varmistavat sen, että työnantaja turvaa työntekijän niin, että häntä ei jätetä vieraaseen satamaan, ja

f) varmistaa, että vakuutuksen tai muun sopivan järjestelyn avulla perustetaan turvajärjestelmä, jolla merenkulkijoille korvataan heidän kärsimänsä rahalliset menetykset siinä tapauksessa, että työnvälityspalvelu ei täytä velvoitteitaan heitä kohtaan.

5 artikla

1. Kaikkien työnvälityspalveluiden on pidettävä kirjaa kaikista työhön välittämistään merenkulkijoista, ja luettelon on oltava toimivaltaisen viranomaisen saatavilla.

2. Kaikkien työnvälityspalveluiden on varmistettava, että

a) kaikki heidän työhön välittämänsä merenkulkijat ovat päteviä ja heillä on toimeen vaadittavat asiakirjat,

b) työsopimukset ja työehdot ovat sovellettavien lakien, määräysten ja työehtosopimusten mukaisia,

c) merenkulkijoille tiedotetaan työnvälityksen aikana tai sitä ennen työsopimuksessa ja työehdoissa määritellyistä oikeuksista ja velvollisuuksista, ja

e) specify, where a regulatory system other than a system of licensing or certification exists, the conditions under which recruitment and placement services can operate, as well as sanctions applicable in case of violation of these conditions.

2. A Member shall ensure that the competent authority:

a) closely supervise all recruitment and placement services;

b) grant or renew the licence, certificate, or similar authorization only after having verified that the recruitment and placement service concerned meets the requirements of national laws and regulations;

c) require that the management and staff of recruitment and placement services for seafarers should be adequately trained persons having relevant knowledge of the maritime industry;

d) prohibit recruitment and placement services from using means, mechanisms or lists intended to prevent or deter seafarers from gaining employment;

e) require that recruitment and placement services adopt measures to ensure, as far as practicable, that the employer has the means to protect seafarers from being stranded in a foreign port; and

f) ensure that a system of protection, by way of insurance or an equivalent appropriate measure, is established to compensate seafarers for monetary loss that they may incur as a result of the failure of a recruitment and placement service to meet its obligations to them.

Article 5

1. All recruitment and placement services shall maintain a register of all seafarers recruited or placed through them, to be available for inspection by the competent authority.

2. All recruitment and placement services shall ensure that:

a) any seafarer recruited or placed by them is qualified and holds the documents necessary for the job concerned;

b) contracts of employment and articles of agreement are in accordance with applicable laws, regulations and collective agreements;

c) seafarers are informed of their rights and duties under their contracts of employment and the articles of agreement prior to or in the process of engagement; and

d) merenkulkijat voivat sekä ennen allekirjoittamista että sen jälkeen perehtyä työ sopimukseen ja työehtoihin, ja että he saavat jäljennöksen työ sopimuksestaan.

3. Edellä oleva 2 kohta ei millään tavoin vähennä laivanvarustajan tai aluksen päällikön vastuuta ja velvollisuuksia.

6 artikla

1. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että työ nvälityspalveluita koskevien valitusten tutkimiseen tarvittaessa löytyy sopiva koneisto ja menettelytavat; soveltuvien osin mukana tutkinnassa voi olla myös laivanvarustajien ja merenkulkijoiden edustajia.

2. Kaikkien työ nvälityspalveluiden on tutkittava niiden toiminnasta tehdyt valitukset ja vastattava niihin, sekä ilmoitettava ratkaisemattomista valituksista toimivaltaiselle viranomaiselle.

3. Milloin työ nvälityspalveluiden tietoon saatetaan valituksia, jotka koskevat työ- ja elinolosuhteita aluksilla, työ nvälityspalvelun on toimitettava valitus toimivaltaiselle viranomaiselle.

4. Tämä yleissopimus ei estä merenkulkijaa tekemästä valitusta suoraan toimivaltaiselle viranomaiselle.

7 artikla

Tällä yleissopimuksella muutetaan merimiesten työ nvälitystä koskevaa yleissopimusta vuodelta 1920.

8 artikla

Tämän yleissopimuksen virallisista ratifioinneista on rekisteröintiä varten lähetettävä ilmoitus Kansainvälisen työ toimiston pääjohtajalle.

9 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työ järjestön jäsenvaltioita, joiden ratifioinnit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Yleissopimus tulee voimaan kahdentois-

d) proper arrangements are made for seafarers to examine their contracts of employment and the articles of agreement before and after they are signed and for them to receive a copy of the contract of employment.

3. Nothing in paragraph 2 above shall be understood as diminishing the obligations and responsibilities of the shipowner or the master.

Article 6

1. The competent authority shall ensure that adequate machinery and procedures exist for the investigation, if necessary, of complaints concerning the activities of recruitment and placement services, involving, as appropriate, representatives of shipowners and seafarers.

2. All recruitment and placement services shall examine and respond to any complaint concerning their activities and shall advise the competent authority of any unresolved complaint.

3. Where complaints concerning working or living conditions on board ships are brought to the attention of the recruitment and placement services, they shall forward such complaints to the appropriate authority.

4. Nothing in this Convention shall prevent the seafarer from bringing any complaint directly to the appropriate authority.

Article 7

This Convention revises the Placing of Seamen Convention, 1920.

Article 8

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 9

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months

ta kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta kahden toista kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun sen ratifiointi on rekisteröity.

4. Jäsenvaltion tekemä tämän sopimuksen ratifiointi katsotaan voimaantulopäivästään lukien vuoden 1920 Merimiesten työnvälitystä koskevan sopimuksen välittömäksi irtisanomiseksi.

10 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa sen kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, kun yleissopimus on alunperin tullut voimaan, lähettämällä ilmoituksen irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröintiä varten. Kyseinen irtisanomisen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua rekisteröimispäivämäärästä.

2. Kukin tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tämän artiklan mukaista irtisanomisoikeuttaan, on sidottu noudattamaan yleissopimusta seuraavan kymmenvuotiskauden ajan ja saa sen jälkeen irtisanoa tämän yleissopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä tässä artiklassa määrättyin ehdoin.

11 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön kaikille jäsenvaltioille tieto kaikista jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ja rekisteröidyistä ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen ratifiointin rekisteröinnistä pääjohtajan on kiinnitettävä järjestön jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivämäärään.

12 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään

after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

4. The ratification by a Member of this Convention shall, as from the date it has come into force, constitute an act of immediate denunciation of the Placing of Seamen Convention, 1920.

Article 10

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 11

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and denunciations communicated by the Members of the Organization.

2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Convention shall come into force.

Article 12

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with Article 102

ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

13 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, esiteltävä yleiskonferenssille tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko tarpeen ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys yleissopimuksen uusimisesta osittain tai kokonaan.

14 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain korvaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus toisin määrää, niin

a) jäsenvaltion ratifioidessa uuden korvaavan yleissopimuksen aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen irtisanoutuminen 10 artiklan ehdoista huolimatta jos ja kun uusi korvaava yleissopimus on tullut voimaan,

b) uuden korvaavan yleissopimuksen tultua voimaan eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin voimaan nykyisen muotoisena ja sisältöisenä niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat ratifioineet sen mutta eivät korvaavaa yleissopimusta.

15 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by the Director-General in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 13

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 14

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 10 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 15

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

(Käännös)

(Liite)

**Yleissopimus
nro 180,**

**joka koskee merenkulkijoiden työaikaa
ja alusten miehitystä**

Kansainvälisen työjärjestön yleiskonferenssi,

jonka Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto on kutsunut koolle Geneveen ja joka on aloittanut 84. istuntokautensa 8. päivänä lokakuuta 1996,

ottaa huomioon yleissopimuksen, joka koskee kauppaluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa, 1976, ja siihen liittyvän pöytäkirjan, 1996 sekä yleissopimuksen, joka koskee merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia, 1996, ja

ottaa huomioon seuraavat Kansainvälisen merenkulkijajärjestön asiakirjat: Kansainvälinen yleissopimus ihmishengen turvallisuudesta merellä, 1974, (muutettu); kansainvälinen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskeva yleissopimus, 1978 vuoden 1995 muutoksineen; yleiskokouksen päätöslauselma A 481(XII) turvallisen miehityksen periaatteista, 1981; yleiskokouksen päätöslauselma A 741(18) alusten turvallista käyttöä ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevasta kansainvälisestä koodista (kansainvälinen turvallisuusjohtamiskoodi, International Safety Management [ISM] Code), 1993, ja yleiskokouksen päätöslauselma A 772(18) väsymystekijöistä miehityksen ja turvallisuuden yhteydessä, 1993, ja

ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen, 1982 voimaantulon 16. marraskuuta 1994, ja

päättää hyväksyä eräitä ehdotuksia, jotka liittyvät palkkoja, työaikaa aluksessa ja miehitystä koskevan yleissopimuksen (muutettu), 1958 ja palkkoja, työaikaa aluksessa ja miehitystä koskevan suosituksen, 1958, muuttamiseen, joka on istunnon esityslistalla toisena kohtana, ja

päättää, että nämä ehdotukset tulee laatia kansainvälisen yleissopimuksen muotoon,

hyväksyy tänä 22 päivänä lokakuuta vuonna 1996 seuraavan yleissopimuksen, josta voidaan käyttää nimitystä Merenkulkijoiden työaikaa ja alusten miehitystä koskeva yleis-

**Convention
No.180**

**Convention concerning Seafarers' Hours
of Work and the Manning of Ships**

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Eighty-fourth Session on 8 October 1996, and,

Noting the provisions of the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976 and the Protocol of 1996 thereto; and the Labour Inspection (Seafarers) Convention, 1996, and

Recalling the relevant provisions of the following instruments of the International Maritime Organization: International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974, as amended, the International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978, as amended in 1995, Assembly resolution A 481 (XII) (1981) on Principles of Safe Manning, Assembly resolution A 741 (18) (1993) on the International Code for the Safe Operation of Ships and for Pollution Prevention (International Safety Management (ISM) Code), and Assembly resolution A 772 (18) (1993) on Fatigue Factors in Manning and Safety, and

Recalling the entry into force of the United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982, on 16 November 1994, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Convention (Revised), 1958, and the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Recommendation, 1958, which is the second item of the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention;

adopts, this twenty-second day of October of the year one thousand nine hundred and ninety-six, the following Convention, which may be cited as the Seafarers' Hours of

sopimus, 1996:

Work and the Manning of Ships Convention, 1996:

OSA I. SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

PART I. SCOPE AND DEFINITIONS

1 artikla

Article 1

1. Tätä yleissopimusta sovelletaan kaikkiin julkisessa tai yksityisessä omistuksessa oleviin merenkulkuun käytettäviin aluksiin, jotka on rekisteröity sellaisessa jäsenvaltiossa, jossa yleissopimus on voimassa, ja jotka tavallisesti harjoittavat kauppamerenkulkua. Tässä yleissopimuksessa alus, joka on kahden jäsenvaltion rekisterissä, katsotaan rekisteröidyksi siinä jäsenvaltiossa, jonka lipun alla se purjehtii.

2. Neuvoteltuaan asiasta kalastusalusten omistajien ja kalastajien edustavien järjestöjen kanssa toimivaltaisen viranomaisen on sovellettava tämän yleissopimuksen määräyksiä ammattimaiseen merikalastukseen siinä määrin kuin on mahdollista.

3. Mikäli on epäselvää onko alus katsottava merenkulkuun käytettäväksi alukseksi tai kauppamerenkulkua tai ammattimaista merikalastusta harjoittavaksi alukseksi tässä sopimuksessa tarkoitetussa merkityksessä, asian ratkaisee toimivaltainen viranomainen neuvoteltuaan asianomaisten laivanvarustajia, merenkulkijoita ja kalastajia edustavien järjestöjen kanssa.

4. Tätä yleissopimusta ei sovelleta perinteisellä tavalla rakennettuihin puisiin aluksiin kuten "dhow" ja "dzonkki".

1. This Convention applies to every sea-going ship, whether publicly or privately owned, which is registered in the territory of any Member for which the Convention is in force and is ordinarily engaged in commercial maritime operations. For the purpose of this Convention, a ship that is on the register of two Members is deemed to be registered in the territory of the Member whose flag it flies.

2. To the extent it deems practicable, after consulting the representative organizations of fishing-vessel owners and fishermen, the competent authority shall apply the provisions of this Convention to commercial maritime fishing.

3. In the event of doubt as to whether or not any ships are to be regarded as seagoing ships or engaged in commercial maritime operations or commercial maritime fishing for the purpose of the Convention, the question shall be determined by the competent authority after consulting the organizations of shipowners, seafarers and fishermen concerned.

4. This Convention does not apply to wooden vessels of traditional build such as dhows and junks.

2 artikla

Article 2

Tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan

a) "toimivaltaisella viranomaisella" ministeriä, valtion virastoa tai muuta viranomaisesta, jolla on oikeus antaa merenkulkijoiden työ- tai lepoaikaa tai alusten miehitystä koskevia säännöksiä, määräyksiä tai muita ohjeita, joilla on sitova vaikutus

b) "työajalla" aikaa, joka merenkulkijan on työskenneltävä aluksen lukuun,

c) "lepoajalla" työajan ulkopuolista aikaa; käsitteeseen eivät sisälly lyhyet tauot,

d) "merenkulkijalla" henkilöä, joka on niin määritelty kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa ja joka työskentelee tai on palkattu mihin tahansa tehtävään meren-

For the purpose of this Convention:

a) the term "competent authority" means the minister, government department or other authority having power to issue regulations, orders or other instructions having the force of law in respect of seafarers' hours of work or rest or the manning of ships;

b) the term "hours of work" means time during which a seafarer is required to do work on account of the ship;

c) the term "hours of rest" means time outside hours of work; this term does not include short breaks;

d) the term "seafarer" means any person defined as such by national laws or regulations or collective agreements who is employed or engaged in any capacity on board

kulkuun käytettävälle alukselle, johon tätä yleissopimusta sovelletaan,

e) "laivanvarustajalla" aluksen omistajaa tai muuta yhteisöä tai henkilöä, kuten laivanisäntää tai ilman miehistöä rahdatun aluksen rahdinottajaa, jolle laivanvarustajan vastuu aluksen toiminnasta on siirtynyt ja joka vastuun siirron yhteydessä on sopinut vastaavansa kaikista asianmukaisista tehtävistä ja vastuista.

a seagoing ship to which this Convention applies;

e) the term "shipowner" means the owner of the ship or any other organization or person, such as the manager or bareboat charterer, who has assumed the responsibility for the operation of the ship from the shipowner and who on assuming such responsibility has agreed to take over all the attendant duties and responsibilities.

OSA II. MERENKULKIJOIDEN TYÖ- JA LEPOAJAT

PART II.

SEAFARERS' HOURS OF WORK AND HOURS OF REST

3 artikla

Article 3

Jäljempänä 5 artiklassa määriteltyjen rajojen mukaisesti määrätään joko enimmäistyöajasta, jota ei saa ylittää tietyn jakson aikana, tai vähimmäislepoajasta, joka on annettava tietyn jakson aikana.

Within the limits set out in Article 5, there shall be fixed either a maximum number of hours of work which shall not be exceeded in a given period of time, or a minimum number of hours of rest which shall be provided in a given period of time.

4 artikla

Article 4

Tämän yleissopimuksen ratifioiva jäsenvaltio hyväksyy, että samoin kuin muidenkin työntekijöiden, myös merenkulkijoiden normaali työaika perustuu kahdeksantuntiseen työpäivään, että viikossa on yksi lepopäivä ja että kansalliset juhlapäivät ovat lepopäiviä. Tämä ei kuitenkaan estä jäsenvaltiota hyväksymästä tai rekisteröimästä työehtosopimusta, jossa merenkulkijoiden normaali työaika määritetään perusteella, joka ei ole epäedullisempi kuin tämä normi.

A Member which ratifies this Convention acknowledges that the normal working hours' standard for seafarers, like that for other workers, shall be based on an eight-hour day with one day of rest per week and rest on public holidays. However, this shall not prevent the Member from having procedures to authorize or register a collective agreement which determines seafarers' normal working hours on a basis no less favourable than this standard.

5 artikla

Article 5

1. Työ- ja lepoaikojen rajat ovat seuraavat:

a) enimmäistyöaika saa olla enintään:

- (i) 14 tuntia 24 tunnin jakson aikana, ja
- (ii) 72 tuntia seitsemän päivän jakson aikana tai

b) vähimmäislepoajan on oltava vähintään:

- (i) kymmenen tuntia 24 tunnin jakson aikana, ja
- (ii) 77 tuntia seitsemän päivän jakson aikana.

2. Lepoajan saa jakaa korkeintaan kahdeksi jaksoksi, joista toisen on oltava vähintään

1. The limits on hours of work or rest shall be as follows:

(a) maximum hours of work shall not exceed:

- (i) 14 hours in any 24-hour period; and
- (ii) 72 hours in any seven-day period;

or

(b) minimum hours of rest shall not be less than:

- (i) ten hours in any 24-hour period; and
- (ii) 77 hours in any seven-day period.

2. Hours of rest may be divided into no more than two periods, one of which shall

kuusituntinen, ja peräkkäisten lepoaikojen väli saa olla korkeintaan 14 tuntia.

3. Kokoonkutsumiset, palo- ja pelastusveneharjoitukset ja harjoitukset, joista säädetään kansallisessa lainsäädännössä ja kansainvälisissä sopimuksissa, on suoritettava tavalla, joka mahdollisimman vähän häiritsee lepoaikoja ja joka ei aiheuta väsymystä.

4. Tilanteissa, joissa merenkulkija on päivystysvuorossa, esimerkiksi kun konetilassa ei ole valvojaa, merenkulkijalla on oltava riittävä korvaava lepoaika, jos normaali lepoaika häiriintyy työkuksista.

5. Jos työehtosopimusta tai välitystuomiota ei ole, tai jos toimivaltainen viranomais päättää, että sopimuksen tai välitystuomion määräykset, jotka koskevat 3 tai 4 kohtaa ovat riittämättömät, toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä määräyksistä, jotka varmistavat merenkulkijoille riittävän levon.

6. Mikään 1 ja 2 kohdan sisältämästä ei estä jäsenvaltiota soveltamasta kansallista lainsäädäntöä tai menettelytapoja, joiden mukaisesti toimivaltainen viranomais hyväksyy tai rekisteröi työehtosopimuksia, jotka sallivat poikkeuksia annettuihin rajoihin. Kyseisten rajoitusten tulee mahdollisuuksien mukaan noudattaa annettuja normeja, mutta niissä voidaan ottaa huomioon useammat tai pitemmät vapaa-ajat tai korvaavan vapaan myöntäminen, joka koskee vahtivuorossa olevia merenkulkijoita tai merenkulkijoita, jotka työskentelevät aluksella lyhyillä matkoilla.

7. Jäsenvaltion on vaadittava, että aluksella noudatettava työjärjestelytaulukko on esillä helppopääsyisessä paikassa ja että taulukosta ilmenee kunkin toimen osalta ainakin seuraavat asiat:

a) meri- ja satamatyöskentelyn aikataulu, ja

b) lippuvaltiossa voimassa olevan lainsäädännön tai määräysten tai työehtosopimusten mukainen enimmäistyöaika tai vähimmäislepoaika.

8. Edellä 7 kohdassa mainittu taulukko on laadittava vakiomuodossa laivan työskentelykielillä tai työskentelykielillä sekä englanniksi.

6 artikla

Alle 18-vuotiaat merenkulkijat eivät saa tehdä yötyötä. Tässä artiklassa "yöllä" tar-

be at least six hours in length, and the interval between consecutive periods of rest shall not exceed 14 hours.

3. Musters, fire-fighting and lifeboat drills, and drills prescribed by national laws and regulations and by international instruments shall be conducted in a manner that minimizes the disturbance of rest periods and does not induce fatigue.

4. In respect of situations when a seafarer is on call, such as when a machinery space is unattended, the seafarer shall have an adequate compensatory rest period if the normal period of rest is disturbed by call-outs to work.

5. If no collective agreement or arbitration award exists or if the competent authority determines that the provisions in the agreement or award in respect of paragraph 3 or 4 are inadequate, the competent authority shall determine such provisions to ensure the seafarers concerned have sufficient rest.

6. Nothing in paragraphs 1 and 2 shall prevent the Member from having national laws or regulations or a procedure for the competent authority to authorize or register collective agreements permitting exceptions to the limits set out. Such exceptions shall, as far as possible, follow the standards set out but may take account of more frequent or longer leave periods or the granting of compensatory leave for watchkeeping seafarers or seafarers working on board ships on short voyages.

7. The Member shall require the posting, in an easily accessible place, of a table with the shipboard working arrangements, which shall contain for every position at least:

(a) the schedule of service at sea and service in port; and

(b) the maximum hours of work or the minimum hours of rest required by the laws, regulations or collective agreements in force in the flag State.

8. The table referred to in paragraph 7 shall be established in a standardized format in the working language or languages of the ship and in English.

Article 6

No seafarer under 18 years of age shall work at night. For the purpose of this Arti-

koitetaan aikaa, joka kestää ainakin yhdeksän tuntia yhtäjaksoisesti, mukaan lukien keskiyön ja aamuviiden välinen aika. Tätä määräystä ei tarvitse soveltaa, jos 16—18-vuotiaiden nuorten merenkulkijoiden ohjelman- ja aikataulunmukainen koulutus häiriintyy.

7 artikla

1. Mikään tässä yleissopimuksessa ei rajoita aluksen päällikön oikeutta vaatia merenkulkijaa tekemään kuinka kauan tahansa työtä, joka on välttämätön aluksen, aluksella olevien ihmisten tai lastin välittömän turvallisuuden vuoksi, tai avun antamiseksi muille aluksille tai henkilöille, jotka ovat merihädässä.

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti aluksen päällikkö voi peruuttaa toistaiseksi työ- tai lepoaikoja koskevan aikataulun ja vaatia merenkulkijaa tekemään työtä niin kauan kuin se on välttämätöntä, kunnes tilanne on palautunut normaaliksi.

3. Sen jälkeen kun tilanne on palautunut normaaliksi aluksen päällikön on mahdollisimman pian varmistettava, että merenkulkijat, jotka ovat työskennelleet aikataulun mukaisena lepoaikana, saavat riittävän lepoajan.

8 artikla

1. Jäsenvaltion on vaadittava, että merenkulkijoiden päivittäisestä työajasta tai päivittäisestä lepoajasta pidetään kirjaa 5 artiklan määräysten noudattamisen valvomiseksi. Merenkulkijalle on annettava jäljennös häntä koskevista merkinnöistä, jotka aluksen päällikkö tai tämän valtuuttama henkilö sekä merenkulkija ovat vahvistaneet.

2. Toimivaltainen viranomainen määrittelee menettelytavat, joilla kyseistä kirjaa aluksella pidetään, mukaan lukien merkintöjen kirjaamisen välinen aika. Merenkulkijoiden työ- tai lepoaikojen kirjaamismuodon päättää toimivaltainen viranomainen ottaen huomioon Kansainvälisen työjärjestön mahdolliset ohjeet tai käyttäen järjestön muuta vakiomuotoa. Kirjaamismuoto on annettava 5 artiklan 8 kohdassa määrätyllä kielellä tai määrätyillä kielillä.

3. Yleissopimusta koskevan kansallisen lainsäädännön säännösten ja asianomaisten

cle, "night" means a period of at least nine consecutive hours, including the interval from midnight to five a.m. This provision need not be applied when the effective training of young seafarers between the ages of 16 and 18 in accordance with established programmes and schedules would be impaired.

Article 7

1. Nothing in this Convention shall be deemed to impair the right of the master of a ship to require a seafarer to perform any hours of work necessary for the immediate safety of the ship, persons on board or cargo, or for the purpose of giving assistance to other ships or persons in distress at sea.

2. In accordance with paragraph 1, the master may suspend the schedule of hours of work or hours of rest and require a seafarer to perform any hours of work necessary until the normal situation has been restored.

3. As soon as practicable after the normal situation has been restored, the master shall ensure that any seafarers who have performed work in a scheduled rest period are provided with an adequate period of rest.

Article 8

1. The Member shall require that records of seafarers' daily hours of work or of their daily hours of rest be maintained to allow monitoring of compliance with the provisions set out in Article 5. The seafarer shall receive a copy of the records pertaining to him or her which shall be endorsed by the master, or a person authorized by the master, and by the seafarer.

2. The competent authority shall determine the procedures for keeping such records on board, including the intervals at which the information shall be recorded. The competent authority shall establish the format of the records of the seafarers' hours of work or of their hours of rest taking into account any available International Labour Organization guidelines or shall use any standard format prepared by the Organization. The format shall be established in the language or languages provided by Article 5, paragraph 8.

3. A copy of the relevant provisions of the national legislation pertaining to this Con-

työehtosopimusten jäljennökset on pidettävä aluksessa ja niiden on oltava miehistön helposti nähtävissä.

9 artikla

Toimivaltainen viranomainen tutkii ja vahvistaa 8 artiklassa mainitun kirjanpidon sopivin väliajoin valvoakseen niiden työ- tai lepoaikaa koskevien määräysten noudattamista, joilla tämä yleissopimus on jäsenvaltioissa saatettu voimaan.

10 artikla

Jos kirjanpito tai muu näyttö osoittaa, että työ- tai lepoaikoja koskevia määräyksiä on rikottu, toimivaltainen viranomainen edellyttää, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvittaessa mukaan lukien aluksen miehityksen tarkistaminen mahdollisien tulevien rikkomusten estämiseksi.

OSA III. ALUSTEN MIEHITYS

11 artikla

1. Kaikki alukset, joita tämä yleissopimus koskee, on miehitettävä riittävästi, turvallisesti ja tehokkaasti turvallisen miehityksen vähimmäistasoa koskevan asiakirjan tai toimivaltaisen viranomaisen antaman muun vastaavan asiakirjan mukaisesti.

2. Määrättäessä, hyväksyttäessä tai muutettaessa miehityksen tasoa, toimivaltainen viranomainen ottaa huomioon:

a) tarpeen välttää ylityötä tai mahdollisuuksien mukaan supistaa ylimääräisten työtuntien määrää riittävän levon varmistamiseksi ja väsymyksen rajoittamiseksi, ja

b) johtolauseessa mainitut kansainväliset asiakirjat.

12 artikla

Alle 16-vuotiaat eivät saa työskennellä aluksissa.

OSA IV. LAIVANVARUSTAJAN JA ALUKSEN PÄÄLLIKÖN VASTUU

13 artikla

Laivanvarustajan on varmistettava, että

vention and the relevant collective agreements shall be kept on board and be easily accessible to the crew.

Article 9

The competent authority shall examine and endorse the records referred to in Article 8, at appropriate intervals, to monitor compliance with the provisions governing hours of work or hours of rest that give effect to this Convention.

Article 10

If the records or other evidence indicate infringement of provisions governing hours of work or hours of rest, the competent authority shall require that measures, including if necessary the revision of the manning of the ship, are taken so as to avoid future infringements.

PART III. MANNING OF SHIPS

Article 11

1. Every ship to which this Convention applies shall be sufficiently, safely and efficiently manned, in accordance with the minimum safe manning document or an equivalent issued by the competent authority.

2. When determining, approving or revising manning levels, the competent authority shall take into account:

(a) the need to avoid or minimize, as far as practicable, excessive hours of work, to ensure sufficient rest and to limit fatigue; and

(b) the international instruments identified in the Preamble.

Article 12

No person under 16 years of age shall work on a ship.

PART IV. RESPONSIBILITIES OF SHIPOWNERS AND MASTERS

Article 13

The shipowner shall ensure that the master

aluksen päälliköllä on käytettävissään tarpeelliset voimavarat tämän yleissopimuksen velvollisuuksien noudattamiseksi, mukaan lukien ne, jotka koskevat aluksen asianmukaista miehitystä. Aluksen päällikön on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen, että tästä yleissopimuksesta johtuvia, merenkulkijoiden työ- ja lepoaikoja koskevia vaatimuksia noudatetaan.

is provided with the necessary resources for the purpose of compliance with obligations under this Convention, including those relating to the appropriate manning of the ship. The master shall take all necessary steps to ensure that the requirements on seafarers' hours of work and rest arising from this Convention are complied with.

OSA V. SOVELTAMINEN

PART V. APPLICATION

14 artikla

Article 14

Jäsenvaltio, joka ratifioi tämän yleissopimuksen, vastaa sen määräysten soveltamisesta lainsäädännön avulla, paitsi milloin määräykset saatetaan voimaan työehtosopimuksin, välitystuomioin tai oikeuden päätöksin.

A Member which ratifies this Convention shall be responsible for the application of its provisions by means of laws or regulations, except where effect is given by collective agreements, arbitration awards or court decisions.

15 artikla

Article 15

Jäsenvaltion tulee:

a) ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimiin, mukaan lukien asianmukaiset pakotteet ja korjaavat toimenpiteet, varmistaakseen tämän yleissopimuksen määräysten tehokkaan toimeenpanon,

b) ylläpitää asianmukaista tarkastuspalvelua valvoakseen tämän yleissopimuksen nojalla suoritettujen toimenpiteiden soveltamista ja antaa sille tarvittavat voimavarat tätä tarkoitusta varten, ja

c) luoda menettelytavat tämän yleissopimuksen piiriin kuuluvista asioista tehtyjen valitusten tutkimiseksi neuvoteltuaan laivanvarustajien ja merenkulkijoiden järjestöjen kanssa.

The Member shall:

(a) take all necessary measures, including the provision of appropriate sanctions and corrective measures, to ensure the effective enforcement of the provisions of this Convention;

(b) have appropriate inspection services to supervise the application of the measures taken in pursuance of this Convention and provide them with the necessary resources for this purpose; and

(c) after consulting shipowners' and seafarers' organizations, have procedures to investigate complaints relating to any matter contained in this Convention.

OSA VI. LOPPUMÄÄRÄYKSET

PART VI. FINAL PROVISIONS

16 artikla

Article 16

Tällä yleissopimuksella muutetaan yleissopimus, joka koskee palkkoja, työaika aluksessa ja miehitystä (muutettu), 1958, yleissopimus, joka koskee palkkoja, työaika aluksessa ja miehitystä (muutettu), 1949, yleissopimus, joka koskee palkkoja, työaika aluksessa ja miehitystä, 1946, ja yleissopimus, joka koskee työaika aluksessa ja miehitystä, 1936. Siitä päivämäärästä lukien, jolloin tämä yleissopimus tulee voimaan, yllä mainitut yleissopimukset eivät enää ole

This Convention revises the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Convention (Revised), 1958; the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Convention (Revised), 1949; the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Convention, 1946; and the Hours of Work and Manning (Sea) Convention, 1936. As from the date this Convention has come into force, the above-listed Conventions shall cease to be open to ratification.

ratifioitavissa.

17 artikla

Tämän yleissopimuksen virallisista ratifioinneista on rekisteröintiä varten lähetettävä ilmoitus Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle.

18 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifioinnit Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Yleissopimus tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja on rekisteröinyt viiden jäsenvaltion, joista kolmella kullakin kauppalaivasto on bruttovetoisuudeltaan vähintään miljoona, ratifioinnit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun sen ratifiointi on rekisteröity.

19 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi irtisanoa sen kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, kun yleissopimus on alunperin tullut voimaan, lähettämällä ilmoituksen irtisanomisesta Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröintiä varten. Kyseinen irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua rekisteröimispäivämäärästä.

2. Kukin tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tämän artiklan mukaista irtisanomisoikeuttaan, on sidottu noudattamaan yleissopimusta seuraavan kymmenvuotiskauden ajan ja saa sen jälkeen irtisanoa tämän yleissopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä tässä artiklassa määrätyn ehdoin.

20 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön kaikille jäsenvaltioille tieto kaikista jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ja rekiste-

Article 17

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 18

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

2. This Convention shall come into force six months after the date on which the ratifications of five Members, three of which each have a least one million gross tonnage of shipping, have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member six months after the date on which its ratification has been registered.

Article 19

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 20

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and

röidyistä ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Kun 18 artiklan 2 kohdan mukaiset ehdot on täytetty, pääjohtajan on kiinnitettävä järjestön jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivämäärään.

21 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

22 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, esiteltävä yleiskonferenssille tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko tarpeen ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys yleissopimuksen uusimisesta osittain tai kokonaan.

23 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain korvaa tämän yleissopimuksen, eikä uudessa yleissopimuksessa toisin määrätä, niin

a) jäsenvaltion ratifioidessa uuden korvaavan yleissopimuksen aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen irtisanoutuminen 19 artiklan ehdoista huolimatta jos ja kun uusi korvaava yleissopimus on tullut voimaan,

b) uuden korvaavan yleissopimuksen tultua voimaan eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin voimaan nykyisen muotoisena ja sisältöisenä niiden jäsenvaltioihin osalta, jotka ovat ratifioineet sen mutta eivät korvaavaa yleissopimusta.

denunciations communicated by the Members of the Organization.

2. When the conditions provided for in Article 18, paragraph 2, above have been fulfilled, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Convention shall come into force.

Article 21

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by the Director-General in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 22

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 23

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides —

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 19 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

24 artikla

Article 24

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

(Käännös)

(Liite)

Suositus**Recommendation****(nro 186),****(No. 186)****joka koskee merenkulkijoiden työnvälitystä****concerning the Recruitment and Placement of Seafarers**

Kansainvälisen työjärjestön yleiskonferenssi

The General Conference of the International Labour Organization,

jonka Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto on kutsunut koolle Geneveen ja joka on aloittanut 84. istuntokautensa 8. päivänä lokakuuta 1996,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Eighty-fourth Session on 8 October 1996, and

päätää hyväksyä eräitä ehdotuksia, jotka liittyvät merimiesten työnvälitystä koskevan yleissopimuksen, 1920 muuttamiseen, mikä on istunnon esityslistalla kolmantena kohtana, ja

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Placing of Seamen Convention, 1920, which is the third item on the agenda of the session, and

päätää, että näistä ehdotuksista laaditaan suositus, joka täydentää merenkulkijoiden työnvälitystä koskevaa yleissopimusta, 1996,

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Recruitment and Placement of Seafarers Convention, 1996;

hyväksyy tänä 22 päivänä lokakuuta vuonna 1996 seuraavan suosituksen, josta voidaan käyttää nimitystä Merenkulkijoiden työnvälitystä koskeva suositus, 1996:

adopts, this twenty-second day of October of the year one thousand nine hundred and ninety-six, the following Recommendation, which may be cited as the Recruitment and Placement of Seafarers Recommendation, 1996:

1. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi:

1. The competent authority should:

a) ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin edistääkseen niin julkisten kuin yksityistenkin työnvälityspalveluiden tehokasta yhteistyötä,

(a) take the necessary measures to promote effective cooperation among recruitment and placement services, whether public or private;

b) ottaa huomioon merenkulkualan tarpeet niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla suunnitellessaan merenkulkijoille tarkoitettuja koulutusohjelmia laivanvarustajien, merenkulkijoiden ja asianomaisten oppilaitosten kanssa,

(b) take account of the needs of the maritime industry at both the national and international levels, when developing training programmes for seafarers, with the participation of shipowners, seafarers and the relevant training institutions;

c) milloin julkinen työnvälityspalvelu on olemassa, tehdä järjestelyt, jotka mahdollistavat laivanvarustajien ja merenkulkijoiden järjestöjen osallistumisen sen järjestämiseen ja toimintaan,

(c) make suitable arrangements for the cooperation of representative organizations of shipowners and seafarers in the organization and operation of the public recruitment and placement services where they exist;

d) ylläpitää järjestelmää, jolla kerätään ja analysoidaan merenkulkualan työmarkkinoita koskevia olennaisia tietoja, joihin kuuluu

(d) maintain an arrangement for the collection and analysis of all relevant information on the maritime labour market, including:

i) työvoiman nykyinen ja ennustettu tarjonta; merenkulkijoiden luokittelu iän, sukupuolen, ammattiarvon ja koulutuksen sekä alan vaatimusten mukaan, mutta ikää ja sukupuolta koskevia tietoja saa antaa ainoas-

(i) the current and prospective supply of seafarers classified by age, sex, rank and qualifications and the industry's requirements, the collection of data on age and sex being admissible only for statistical purposes

taan tilastollisiin tarkoituksiin tai ohjelmiin, joilla pyritään estämään ikään ja sukupuoleen perustuva syrjintä,

ii) tarjolla olevat työpaikat kotimaisilla ja ulkomaisilla aluksilla,

iii) työsuhteen jatkuvuus,

iv) oppilaiden, kadettien ja muiden harjoittelijoiden työnvälitys, ja

v) ammatinvalinnanohjaus alalle aikoville,

e) varmistaa, että merenkulkijoiden työnvälitystä valvovalla henkilöstöllä on riittävä koulutus ja merenkulkualan tuntemusta,

f) laatia tai hyväksyä työnvälityspalveluita koskevat toimintasäännöt ja kannustaa näitä palveluita ottamaan käyttöön menettelytapasäännöstö ja omaksumaan hyvä ja eettinen toimintatapa, ja

g) edistää jatkuvaa, laatustandardijärjestelmään perustuvaa valvontaa.

2. Edellä 1 kohdan f) alakohdassa tarkoitetuissa toimintasäännöissä tulisi olla määräyksiä, jotka koskevat

a) työnvälityspalveluiden johtajilta ja henkilökunnalta vaadittavaa pätevyyttä ja koulutusta, joihin pitäisi sisältyä merenkulkualan ja etenkin koulutusta, kelpuutusta ja työelämän normeja koskevien merenkulkualan kansainvälisten asiakirjojen tuntemus,

b) rekisterin pitämistä meriltä töitä etsivistä merenkulkijoista, ja

c) lääkärintarkastuksia, rokotuksia, merenkulkijoiden asiapapereita ja muita merenkulkijan työnsaannin kannalta olennaisia asioita.

3. Edellä 1 kohdan f) alakohdassa tarkoitetuilla toimintasäännöillä tulisi ennen kaikkea varmistaa, että kaikki työnvälityspalvelut:

a) ylläpitävät omien palveluidensa piiriin kuuluvista merenkulkijoista asianmukaisen tietosuojan ja luottamuksellisuuden puitteissa täydellistä ja yksityiskohtaista rekisteriä, josta käyvät ilmi vähintään seuraavat asiat:

i) merenkulkijan koulutus,

ii) työsuhteet,

iii) työsuhteen kannalta olennaiset henkilötiedot,

iv) työsuhteen kannalta olennaiset terveystiedot,

b) ylläpitävät ajantasaisia miehistöluetteiloita aluksista, joihin toimittavat miehistöä ja

or if used in the framework of a programme to prevent discrimination based on age and sex;

(ii) the availability of employment on national and foreign ships;

(iii) continuity of employment;

(iv) the placement of apprentices, cadets and other trainees; and

(v) vocational guidance to prospective seafarers;

(e) ensure that the staff responsible for the supervision of recruitment and placement services be adequately trained and have relevant knowledge of the maritime industry;

(f) prescribe or approve operational standards and encourage the adoption of codes of conduct and ethical practices for these services; and

(g) promote continued supervision on the basis of a system of quality standards.

2. The operational standards referred to in Paragraph 1 (f) should include provisions dealing with:

(a) the qualifications and training required of the management and staff of recruitment and placement services, which should include knowledge of the maritime sector, particularly of relevant maritime international instruments on training, certification and labour standards;

(b) the keeping of a register of seafarers seeking employment at sea; and

(c) matters pertaining to medical examinations, vaccinations, seafarers' documents and such other items as may be required for the seafarer to gain employment.

3. In particular, the operational standards referred to in Paragraph 1(f) should provide that each recruitment and placement service:

(a) maintain, with due regard to the right to privacy and the need to protect confidentiality, full and complete records of the seafarers covered by its recruitment and placement system, which should include but not be limited to:

(i) the seafarers' qualifications;

(ii) record of employment;

(iii) personal data relevant to employment;

(iv) medical data relevant to employment;

(b) maintain up-to-date crew lists of the vessels for which it provides crew and en-

varmistavat, että niihin saadaan hätätapauksessa yhteys kaikkina vuorokaudenaikoina,

c) käyttävät toimintatapoja, joilla varmistetaan että toimisto tai sen henkilökunta ei käytä hyväkseen merenkulkijoita välittäessään jonkin tietyn aluksen tai yhtiön työtarjouksia,

d) käyttävät toimintatapoja, joilla estetään merenkulkijoiden hyväksikäyttö tapauksissa, joissa on kyse välitetyistä palkkaennakoista työsuhteen alkaessa tai muista työntekijän ja työnantajan välisistä rahojen siirroista, joita työnvälityspalvelu käsittelee,

e) ilmoittavat selvästi kustannukset, joita merenkulkijalle voi aiheutua lääkärintodistusten tai muiden asiapapereiden hankkimisesta,

f) varmistavat, että merenkulkijalle tiedotetaan kaikista tarjottavaan työhön liittyvistä erityiseshdoista ja eri työnantajien työsuhteen liittyvistä käytännöistä,

g) käyttävät ammattitaidottomuuteen ja kurinpitoon liittyvissä tapauksissa oikeudenmukaisia, kansallisen lainsäädännön ja käytännön, ja soveltuvin osin työehtosopimusten mukaisia toimintatapoja,

h) käyttävät toimintatapoja, joilla mahdollisuuksien mukaan varmistetaan, että merenkulkijoiden työllistämistä varten toimittamat pätevyystodistukset ja lääkärintodistukset ovat ajan tasalla, eikä niitä ole väärennetyt, ja että työtodistusten ja suositusten oikeellisuus varmennetaan,

i) käyttävät toimintatapoja, joilla varmistetaan, että merenkulkijoiden merillä ollessa heidän perheidensä kyselyihin ja neuvonpyyntöihin vastataan nopeasti, ystävällisesti ja maksutta, ja

j) pitävät periaatteenaan välittää merenkulkijoita vain sellaisille työnantajille, joiden tarjoamat työolot ja -ehdot ovat sovellettavan lainsäädännön tai työehtosopimuksen mukaiset.

4. Jäsenvaltioiden ja asianomaisten järjestöjen välistä kansainvälistä yhteistyötä tulisi rohkaista, ja siihen tulisi sisältyä:

a) järjestelmällistä merenkulkualan ja työmarkkinoihin liittyvien tietojen vaihtoa niin kahdenvälisesti, alueellisesti kuin monenvälisestikin,

b) merenkulkulainsäädäntöä koskevien tietojen vaihtoa,

sure that there is a means by which it can be contacted in an emergency at all hours;

(c) have formal procedures to ensure that seafarers are not subject to exploitation by the agency or its personnel with regard to the offer of engagement on particular ships or by particular companies;

(d) have formal procedures to prevent the opportunities for exploitation of seafarers arising from the issue of joining advances or any other financial transaction between the employer and the seafarer which are handled by it;

(e) clearly publicize costs which the seafarer will bear by way of medical or documentary clearance;

(f) ensure that seafarers are advised of any particular conditions applicable to the job for which they are to be engaged and of particular employers' policies relating to their employment;

(g) have formal procedures which are in accordance with the principles of natural justice for dealing with cases of incompetence or indiscipline consistent with national laws and practice and, where applicable, with collective agreements;

(h) have formal procedures to ensure, as far as practicable, that certificates of competency and medical certificates of seafarers submitted for employment are up-to-date and have not been fraudulently obtained and that employment references are verified;

(i) have formal procedures to ensure that requests for information or advice by families of seafarers while they are at sea are dealt with promptly and sympathetically and at no cost; and

(j) as a matter of policy, supply seafarers only to employers who offer terms and conditions of employment to seafarers which comply with applicable laws or regulations or collective agreements.

4. International cooperation should be encouraged between Members and relevant organizations and may include:

(a) the systematic exchange of information on the maritime industry and labour market on a bilateral, regional and multilateral basis;

(b) the exchange of information on maritime labour legislation;

c) merenkulkijoiden työnvälitystä koskevien toimintaperiaatteiden, työskentelytapojen ja lainsäädännön yhdenmukaistamista,

d) merenkulkijoiden kansainvälisen työnvälityksen toimintatapojen ja edellytysten parantamista, ja

e) työvoimasuunnittelua, jossa otetaan huomioon merenkulkijoiden kysyntä ja tarjonta sekä merenkulkualan tarpeet.

Tämän suosituksen englannin- ja ranskan-kieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

(c) the harmonization of policies, working methods and legislation governing recruitment and placement of seafarers;

(d) the improvement of procedures and conditions for the international recruitment and placement of seafarers; and

(e) workforce planning, taking account of the supply of and demand for seafarers and the requirements of the maritime industry.

The English and French versions of the text of this Recommendation are equally authoritative.

(Käännös)

(Liite)

Suositus**Recommendation****(nuo 187)****(No. 187)**

joka koskee merenkulkijoiden palkkoja, työaikaa ja alusten miehitystä

concerning Seafarers' Wages and Hours of Work and the Manning of Ships

Kansainvälisen työjärjestön yleiskonferenssi,

The General Conference of the International Labour Organization,

jonka Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto on kutsunut koolle Geneveen ja joka on aloittanut 84. istuntokautensa 8. päivänä lokakuuta 1996,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Eighty-fourth Session on 8 October 1996, and

ottaa huomioon yleissopimuksen, joka koskee palkansuojelua, 1949; yleissopimuksen, joka koskee vähimmäispalkkojen määrittämistä, 1970, yleissopimuksen, joka koskee merenkulkijain palkallista vuosilomaa, 1976, yleissopimuksen, joka koskee kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasa, 1976, yleissopimuksen, joka koskee merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta (muutettu), 1987, yleissopimuksen, joka koskee työntekijöiden saatavien turvaamista työnantajan maksukyvyttömyystapauksessa, 1992, ja kansainvälisen yleissopimuksen, joka koskee meripanttioikeuksia ja kiinnityksiä, 1993, ja

Noting the provisions of the Protection of Wages Convention, 1949; the Minimum Wage-Fixing Convention, 1970, the Seafarers' Annual Leave with Pay Convention, 1976, the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976, the Repatriation of Seafarers Convention (Revised), 1987, the Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency) Convention, 1992, and the International Convention on Maritime Liens and Mortgages, 1993, and

päättää hyväksyä eräitä ehdotuksia koskien palkkoja, työaikaa aluksessa ja miehitystä koskevan yleissopimuksen (muutettu), 1958, ja palkkoja, työaikaa aluksessa ja miehitystä koskevan suosituksen, 1958, muuttamista, mikä on istunnon esityslistalla toisena kohtana, ja

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Convention (Revised), 1958 and the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Recommendation, 1958, which is the second item on the agenda of the session, and

päättää, että nämä ehdotukset tulee laatia suosituksen muotoon, joka täydentää merenkulkijoiden työaikaa ja alusten miehitystä koskevaa yleissopimusta, 1996,

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Seafarers' Hours of Work and the Manning of Ships Convention, 1996;

hyväksyy tänä 22 päivänä lokakuuta vuonna 1996 seuraavan suosituksen, josta voidaan käyttää nimitystä Merenkulkijoiden palkkoja, työaikaa ja alusten miehitystä koskeva suositus, 1996:

adopts this twenty-second day of October of the year one thousand nine hundred and ninety-six, the following Recommendation, which may be cited as the Seafarers' Wages, Hours of Work and the Manning of Ships Recommendation, 1996:

I. SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

I. SCOPE AND DEFINITIONS

1. (1) Tätä suositusta sovelletaan kaikkiin julkisessa tai yksityisessä omistuksessa oleviin merenkulkuun käytettäviin aluksiin, jotka on rekisteröity jäsenvaltion alueella, ja jotka tavallisesti harjoittavat kauppameren-

1. (1) This Recommendation applies to every seagoing ship, whether publicly or privately owned, which is registered in the territory of the Member and is ordinarily engaged in commercial maritime operations.

kulkua.

(2) Neuvoteltuaan asiasta omistajien ja kalastajien edustavien järjestöjen kanssa, toimivaltaisen viranomaisen tulisi soveltaa tämän suosituksen määräyksiä ammatillaiseen merikalastukseen siinä määrin kuin on mahdollista.

(3) Mikäli on epäselvää onko alus katsottava merenkulkuun käytettäväksi alukseksi tai kauppamerenkulkua tai ammatillaisesta merikalastusta harjoittavaksi alukseksi tässä suosituksessa tarkoitettussa merkityksessä, asian ratkaisee toimivaltainen viranomainen neuvoteltuaan asianomaisten laivanvarustajien, merenkulkijoiden ja kalastajien edustavien järjestöjen kanssa.

(4) Tätä suositusta ei sovelleta perinteisellä tavalla rakennettuihin puihin aluksiin kuten "dhow" ja "dzonkki".

2. Tässä suosituksessa tarkoitetaan:

a) "peruspalkalla" normaalilta työajalta maksettavaa, miten tahansa muodostuvaa palkkaa, lukuun ottamatta ylityökorvauksia, lisäpalkkioita, lisiä, palkallista vapaata tai muita ylimääräisiä korvauksia,

b) "toimivaltaisella viranomaisella" ministeriä, valtion virastoa tai muuta viranomais- ta, jolla on oikeus antaa merenkulkijoiden palkkoja, työ- tai lepoaikaa tai alusten miehistystä koskevia säännöksiä, määräyksiä tai muita ohjeita, joilla on sitova vaikutus,

c) "kokonaispalkalla" (?) palkkaa, joka sisältää peruspalkan ja muita palkkaan liittyviä etuuksia; kokonaispalkkaan voivat sisältyä kaikki ylityökorvaukset ja kaikki muut palkkaan liittyvät etuudet tai vain osa eduista,

d) "työajalla" aikaa, joka merenkulkijan on työskenneltävä aluksen lukuun,

e) "ylityöllä" aikaa, joka on työskenneltävä tavallisen työajan lisäksi,

f) "merenkulkijalla" henkilöä, joka on niin määritelty kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa ja joka työskentelee tai toimii missä tahansa tehtävässä merenkulkuun käytettävässä aluksessa, jota tämä suositus koskee,

g) "laivanvarustajalla" aluksen omistajaa tai muuta yhteisöä tai henkilöä, kuten lai-

(2) To the extent it deems practicable, after consulting the representative organizations of fishing-vessel owners and fishermen, the competent authority should apply the provisions of this Recommendation to commercial maritime fishing.

(3) In the event of doubt as to whether or not any ships are to be regarded as seagoing ships or engaged in commercial maritime operations or commercial maritime fishing for the purposes of this Recommendation, the question should be determined by the competent authority after consulting the organizations of shipowners, seafarers and fishermen concerned.

(4) This Recommendation does not apply to wooden vessels of traditional build such as dhows and junks.

2. For the purpose of this Recommendation:

(a) the term "basic pay or wages" means the pay, however composed, for normal hours of work; it does not include payments for overtime worked, bonuses, allowances, paid leave or any other additional remuneration;

(b) the term "competent authority" means the minister, government department or other authority having power to issue regulations, orders or other instructions having the force of law in respect of seafarers' wages, hours of work or rest or the manning of ships;

(c) the term "consolidated wage" means a wage or salary which includes the basic wage and other pay-related benefits; a consolidated wage may include compensation for all overtime hours which are worked and all other pay-related benefits, or it may include only certain benefits in a partial consolidation;

(d) the term "hours of work" means time during which a seafarer is required to do work on account of the ship;

(e) the term "overtime" means time worked in excess of the normal hours of work;

(f) the term "seafarer" means any person defined as such by national laws or regulations or collective agreements who is employed or engaged in any capacity on board a seagoing ship to which this Recommendation applies; and

(g) the term "shipowner" means the owner of the ship or any other organization or per-

vanisäntää tai ilman miehistöä rahdatun aluksen rahdinottajaa, jolle laivanvarustajan vastuu aluksen toiminnasta on siirtynyt ja joka vastuun siirron yhteydessä on sopinut vastaavansa kaikista asianmukaisista tehtävistä ja vastuista.

II. MERENKULKIJOIDEN PALKAT

3. Merenkulkijoilla, joiden palkka sisältää erillisen ylityökorvauksen:

a) palkkaa laskettaessa normaali työaika aluksessa ja satamassa ei saisi ylittää kahdeksaa tuntia päivässä,

b) ylityötä laskettaessa peruspalkkaan sisältyvän normaalin viikottaisen työtuntimäärän tulisi olla kansallisen lainsäädännön mukainen, jollei sitä ole työehtosopimuksin säännelty, mutta kuitenkin korkeintaan 48 tuntia viikossa; työehtosopimuksissa voi olla erilaisia, mutta ei kuitenkaan epäedullisempia määräyksiä,

c) ylityökorvauksesta, jonka määrän tulisi olla vähintään 125 % perustuntipalkasta, olisi säädettävä kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa, ja

d) aluksen päällikön tai tämän valtuuttaman henkilön tulisi pitää kirjaa kaikesta ylityöstä ja merenkulkijan tulisi vahvistaa merkinnät säännöllisesti.

4. Merenkulkijoilla, joiden kokonaispalkkaan työehdoissa sisältyvät kaikki tai osa lisistä:

a) työehtosopimuksessa, sopimusartikloissa, työsopimuksessa ja nimityskirjassa tulisi määritellä selvästi merenkulkijalle maksettavan korvauksen suuruus ja soveltuviin tapauksiin merenkulkijalta korvauksen vastineeksi edellytettävien työtuntien määrä sekä muut ylimääräiset lisät, jotka mahdollisesti maksetaan kokonaispalkan lisäksi, ja tapaukset, joissa lisää maksetaan,

b) milloin tuntikorvaus maksetaan ylityöstä, joka on tehty kokonaispalkkaan sisältyvien tuntien lisäksi, tulisi tuntikorvauksen olla vähintään 125 % peruspalkasta, joka maksetaan 3 kohdassa määritellystä normaalityöajasta; sama periaate koskee kokonaispalkkaan sisältyviä ylityötunteja,

c) täydessä tai osittaisessa kokonaispalkkas-

son such as the manager or bareboat charterer, who has assumed the responsibility for the operation of the ship from the shipowner and who on assuming such responsibility has agreed to take over all the attendant duties and responsibilities.

II. SEAFARERS' WAGES

3. For seafarers whose remuneration includes separate compensation for overtime worked:

a) for the purpose of calculating wages, the normal hours of work at sea and in port should not exceed eight hours per day;

b) for the purpose of calculating overtime, the number of normal hours per week covered by the basic pay or wages should be prescribed by national laws or regulations, if not determined by collective agreements, but should not exceed 48 hours per week; collective agreements may provide for a different but not less favourable treatment;

c) the rate or rates of compensation for overtime, which should be not less than one and one-quarter times the basic pay or wages per hour, should be prescribed by national laws or regulations or by collective agreements; and

d) records of all overtime worked should be maintained by the master, or a person assigned by the master, and endorsed by the seafarer at regular intervals.

4. For seafarers whose wages are fully or partially consolidated:

a) the collective agreement, articles of agreement, contract of employment and letter of engagement should specify clearly the amount of remuneration payable to the seafarer and where appropriate the number of hours of work expected of the seafarer in return for this remuneration, and any additional allowances which might be due in addition to the consolidated wage, and in which circumstances;

b) where hourly overtime is payable for hours worked in excess of those covered by the consolidated wage, the hourly rate should be not less than one and one-quarter times the basic rate corresponding to the normal hours of work as defined in Paragraph 3; the same principle should be applied to the overtime hours included in the consolidated wage;

c) remuneration for that portion of the

sa korvauksen siltä työajalta, joka vastaa edellä 3 kohdan a) alakohdassa määritellyä normaalityöaikaa, tulisi olla vähintään sovellettavan vähimmäispalkan suuruinen, ja

d) osittaista kuukausipalkkaa saavien merenkulkijoiden tekemästä ylityöstä tulisi pitää kirjaa, ja merkinnät tulisi vahvistaa 3 kohdan d) alakohdan mukaisesti.

5. Kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa voidaan säätää korvauksesta, joka maksetaan ylityöstä tai viikottaisena lepopäivänä tai kansallisena juhlapäivänä tehdystä työstä ja joka on vähintään vastaavan pituinen vapaa poissa palveluksesta ja aluksesta tai ylimääräinen vapaa, joka myönnetään korvauksen tai muun vastaavan suorituksen sijasta.

6. Kansallisessa lainsäädännössä, joka on hyväksytty edustavien merenkulkija- ja laivanvarustajajärjestöjen kanssa pidettyjen neuvottelujen jälkeen, tai soveltuviin tapauksissa työehtosopimuksissa, tulisi ottaa huomioon seuraavat periaatteet:

a) kaikille samalla aluksella työskenteleville merenkulkijoille riippumatta heidän rodustaan, väristään, sukupuolestaan, uskonnoistaan, poliittisesta vakaumuksestaan, kansallisuudestaan tai sosiaalisesta taustastaan kuuluu sama korvaus samanarvoisesta työstä

b) työehdot tai muu sopimus, jossa sovellettava palkka tai palkkatariffit määritetään, tulisi pitää mukana aluksella; vähimmäisvaatimus on, että kullekin merenkulkijalle tulisi ainakin antaa asianmukaiset palkkatiedot allekirjoitettuna ja kirjallisina hänen ymmärtämällään kielellä tai asettamalla merenkulkijoiden nähtäville kopio sopimuksesta paikkaan, johon miehistöllä on pääsy, tai antamalla tiedot muulla asianmukaisella tavalla,

c) palkat tulisi maksaa laillisin maksuvälinein; soveltuviin tapauksissa palkan voi maksaa pankkisiirtona, pankkiskiekillä, postiosoitukseksi tai maksunääräyksenä,

d) palkka tulisi maksaa kuukausittain tai muin säännöllisin väliajoin, ja työsuhteen loputtua kaikki korvaukset tulisi maksaa viipymättä,

e) toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrätä riittävät rangaistukset tai muut soveltuvat keinot silloin, kun laivanvarustaja perusteettomasti viivyttelen korvausten maksamista tai laiminlyö sen,

f) palkka tulisi maksaa suoraan merenkulkijalle tai hänen osoittamalleen pankkitilille ellei hän ole kirjallisesti toisin pyytänyt,

fully or partially consolidated wage representing the normal hours of work as defined in Paragraph 3(a) should be no less than the applicable minimum wage; and

d) for seafarers whose wages are partially consolidated, records of all overtime worked should be maintained and endorsed as provided in Paragraph 3(d).

5. National laws or regulations or collective agreements may provide for compensation for overtime or for work performed on the weekly day of rest and on public holidays by at least equivalent time off duty and off the ship or additional leave in lieu of remuneration or any other compensation so provided.

6. National laws and regulations adopted after consulting the representative organizations of seafarers and shipowners or, as appropriate, collective agreements should take into account the following principles:

a) equal remuneration for work of equal value should apply to all seafarers employed upon the same ship without discrimination based upon race, colour, sex, religion, political opinion, national extraction or social origin;

b) the articles of agreement or other agreement specifying the applicable wages or wage rates should be carried on board the ship; information on the amount of wages or wage rates should be made available to each seafarer, either by providing at least one signed copy of the relevant information to the seafarer in a language which the seafarer understands, or by posting a copy of the agreement in a place accessible to the crew or by some other appropriate means;

c) wages should be paid in legal tender; where appropriate, they may be paid by bank transfer, bank cheque, postal cheque or money order;

d) wages should be paid monthly or at some other regular interval, and on termination of engagement all remuneration due should be paid without undue delay;

e) adequate penalties or other appropriate remedies should be imposed by the competent authorities where shipowners unduly delay, or fail to make, payment of all remuneration due;

f) wages should be paid directly to the seafarer or to the seafarer's designated bank account unless he or she requests otherwise

g) ellei alakohdassa h) toisin määrätä, laivanvarustajan ei tulisi rajoittaa merenkulkijan vapautta käyttää korvaustaan,

h) korvauksesta voidaan tehdä vähennyksiä ainoastaan jos:

(i) kansallisessa lainsäädännössä tai sovellettavassa työehtosopimuksessa on siitä nimenomainen säännös,

(ii) merenkulkijalle on toimivaltaisen viranomaisen asianmukaiseksi katsomalla tavalla ilmoitettu ehdoista, joilla kyseiset vähennykset tehdään, ja

(iii) vähennysten yhteismäärä ei ylitä rajaa, joka on määrätty kyseisiä vähennyksiä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksessa tai oikeusistuimen päätöksessä;

i) merenkulkijan korvauksesta ei tulisi tehdä vähennyksiä työpaikan saamisen tai säilyttämisen perusteella,

j) toimivaltaisella viranomaisella tulisi olla valtuudet tarkastaa aluksella olevat myymälät ja palvelut varmistaakseen, että hinnat ovat merenkulkijoiden kannalta oikeudenmukaiset ja kohtuulliset, ja

k) siinä määrin kuin merenkulkijoiden palkkoja ja muita työsuhteeseen liittyviä saattavia koskevia vaateita ei ole turvattu kansainvälisen meripantteja ja kiinnityksiä koskevan yleissopimuksen, 1993, määräysten mukaisesti, kyseiset vaatteet tulisi turvata Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen mukaisesti, joka koskee työntekijöiden saatavien turvaamista työnantajan maksukyvyttömyystapauksessa, 1992.

7. Jäsenvaltion tulisi luoda menettelytavat tämän suosituksen piiriin kuuluvista asioista tehtyjen valitusten tutkimiseksi neuvoteltuaan laivanvarustajien ja merenkulkijoiden järjestöjen kanssa.

III VÄHIMMÄISPALKAT

8. (1) Jäsenvaltion tulisi luoda menettelytavat merenkulkijoiden vähimmäispalkan määrittämiseksi neuvoteltuaan laivanvarustajien ja merenkulkijoiden edustavien järjestöjen kanssa, tämän kuitenkaan estämättä vapaita työehtosopimusneuvotteluja. Laivanvarustajien ja merenkulkijoiden edustavien järjestöjen tulisi osallistua näiden menettelytapojen toteuttamiseen.

(2) Kyseisiä menettelytapoja luotaessa ja vähimmäispalkkoja määrittäessä tulisi ottaa

in writing;

g) subject to subparagraph (h), the shipowner should impose no limit on the seafarer's freedom to dispose of his or her remuneration;

h) deduction from remuneration should be permitted only if:

(i) there is an express provision therefor in national laws or regulations or in an applicable collective agreement;

(ii) the seafarer has been informed, in the manner deemed most appropriate by the competent authority, of the conditions for such deductions; and

(iii) they do not in total exceed the limit that may have been established by national laws or regulations or collective agreements or court decisions for making such deductions;

(i) no deductions should be made from a seafarer's remuneration in respect of obtaining or retaining employment;

j) the competent authority should have the power to inspect stores and services provided on board ship to ensure that fair and reasonable prices are applied for the benefit of the seafarers concerned; and

k) to the extent that seafarers' claims for wages and other sums due in respect of their employment are not secured in accordance with the provisions of the International Convention on Maritime Liens and Mortgages, 1993, such claims should be protected in accordance with the Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency) Convention, 1992, of the International Labour Organization.

7. The Member should, after consulting with shipowners' and seafarers' organizations, have procedures to investigate complaints relating to any matter contained in this Recommendation.

III. MINIMUM WAGES

8. (1) Without prejudice to the principle of free collective bargaining, the Member should, after consulting representative organizations of shipowners and seafarers, establish procedures for determining minimum wages for seafarers. Representative organizations of shipowners and seafarers should participate in the operation of such procedures.

(2) When establishing such procedures and in fixing minimum wages, due regard should

huomioon vähimmäispalkan määräämistä koskevat kansainväliset työstandardit sekä seuraavat periaatteet:

a) vähimmäispalkan tasossa tulisi ottaa huomioon merityön laatu, alusten miehitystaso ja merenkulkijoiden normaali työaika, ja

b) vähimmäispalkkatasoa tulisi korjata elinkustannuksissa ja merenkulkijoiden tarpeissa tapahtuneita muutoksia vastaavasti.

(3) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi varmistaa:

a) valvonta- ja pakotejärjestelmän avulla, että maksettujen palkkojen taso ei ole määritettyä tasoa alempi, ja

b) että merenkulkija, jolle on maksettu vähimmäispalkkaa vähemmän, voi edullisilla ja nopeilla oikeustoimilla tai muulla käsittelyllä saada takaisin maksamatta olevan määrän.

IV. MATRUUSIEN VÄHIMMÄISPERUSPALKKA KUUKAUDESSA

9. Tässä osassa "matruusilla" tarkoitetaan merenkulkijaa, jota pidetään pätevänä suorittamaan kaikkia tehtäviä, jotka kuuluvat kansiosastossa palvelevalle miehistölle, lukuun ottamatta esimiehen tai erikoisammattimiehen tehtäviä, tai merenkulkijaa, joka on määritetty matruusiksi kansallisen lainsäädännön, käytännön tai työehtosopimuksen mukaisesti.

10. Matruusille yhden kalenterikuukauden palvelusta maksettavan peruspalkan tulisi olla vähintään määrä, jonka ILO:n merenkulkualan yhteistyökomitea tai muu Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston valtuuttama toimielin on määrännyt. Hallintoneuvoston päätöksen jälkeen Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja ilmoittaa määrän muutoksesta Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille. Merenkulkualan yhteistyökomitean päättämä määrä on 1. tammikuuta 1995 alkaen 385 Yhdysvaltain dollaria.

11. Minkään tähän osaan sisältyvän ei tulisi katsoa loukkaavan laivanvarustajien tai heidän järjestöjensä ja merenkulkijajärjestöjen sopimia järjestelyjä, jotka koskevat työsuhteen vähimmäisehtojen sääntelyä edellyttäen, että toimivaltainen viranomainen tunnustaa kyseiset ehdot.

be given to international labour standards concerning minimum wage fixing, as well as the following principles:

(a) the level of minimum wages should take into account the nature of maritime employment, manning levels of ships, and seafarers' normal hours of work; and

(b) the level of minimum wages should be adjusted to take into account changes in the cost of living and in the needs of seafarers.

(3) The competent authority should ensure:

(a) by means of a system of supervision and sanctions, that wages are paid at not less than the rate or rates fixed; and

(b) that any seafarer who has been paid at a rate lower than the minimum wage is enabled to recover, by an inexpensive and expeditious judicial or other procedure, the amount by which he or she has been underpaid.

IV. MINIMUM MONTHLY BASIC PAY OR WAGE FIGURE FOR ABLE SEAMEN

9. For the purpose of this Part, the term "able seaman" means any seafarer who is deemed to be competent to perform any duty which may be required of a rating serving in the deck department, other than the duties of a leading or specialist rating, or any seafarer who is defined as an able seaman in accordance with national laws, regulations or practice, or collective agreement.

10. The basic pay or wages for a calendar month of service for an able seaman should be no less than the amount periodically set by the Joint Maritime Commission or another body authorized by the Governing Body of the International Labour Office. Upon a decision of the Governing Body, the Director-General of the ILO shall notify any revised amount to the Members of the International Labour Organization. As of 1 January 1995, the amount set by the Joint Maritime Commission was 385 United States dollars.

11. Nothing in this Part should be deemed to prejudice arrangements agreed between shipowners or their organizations and seafarers' organizations with regard to the regulation of standard minimum terms and conditions of employment, provided such terms and conditions are recognized by the competent authority.

V. VAIKUTUS AIKAISEMPAAN SUOSITUKSEEN

12. Tämä suositus korvaa palkkoja, työaikoja aluksessa ja miehitystä koskevan suosituksen, 1958.

V. EFFECT ON EARLIER RECOMMENDATION

12. This Recommendation supersedes the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Recommendation, 1958.

(Käännös)

(Liite)

Suositus

(nro 187)

joka koskee merenkulkijoiden palkkoja, työaikaa ja alusten miehitystä

Kansainvälisen työjärjestön yleiskonferenssi,

jonka Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvosto on kutsunut koolle Geneveen ja joka on aloittanut 84. istuntokautensa 8. päivänä lokakuuta 1996,

ottaa huomioon yleissopimuksen, joka koskee palkansuojelua, 1949; yleissopimuksen, joka koskee vähimmäispalkkojen määräämistä, 1970, yleissopimuksen, joka koskee merenkulkijain palkallista vuosilomaa, 1976, yleissopimuksen, joka koskee kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa, 1976, yleissopimuksen, joka koskee merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta (muutettu), 1987, yleissopimuksen, joka koskee työntekijöiden saatavien turvaamista työnantajan maksukyvyttömyystapauksessa, 1992, ja kansainvälisen yleissopimuksen, joka koskee meripantto-oikeuksia ja kiinnityksiä, 1993, ja

päättää hyväksyä eräitä ehdotuksia koskien palkkoja, työaikaa aluksessa ja miehitystä koskevan yleissopimuksen (muutettu), 1958, ja palkkoja, työaikaa aluksessa ja miehitystä koskevan suosituksen, 1958, muuttamista, mikä on istunnon esityslistalla toisena kohtana, ja

päättää, että nämä ehdotukset tulee laatia suosituksen muotoon, joka täydentää merenkulkijoiden työaikaa ja alusten miehitystä koskevaa yleissopimusta, 1996,

hyväksyy tänä 22 päivänä lokakuuta vuonna 1996 seuraavan suosituksen, josta voidaan käyttää nimitystä Merenkulkijoiden palkkoja, työaikaa ja alusten miehitystä koskeva suositus, 1996:

I. SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1. (1) Tätä suositusta sovelletaan kaikkiin julkisessa tai yksityisessä omistuksessa oleviin merenkulkuun käytettäviin aluksiin, jotka on rekisteröity jäsenvaltion alueella, ja jotka tavallisesti harjoittavat kauppameren-

Recommendation

(No. 187)

concerning Seafarers' Wages and Hours of Work and the Manning of Ships

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Eighty-fourth Session on 8 October 1996, and

Noting the provisions of the Protection of Wages Convention, 1949; the Minimum Wage-Fixing Convention, 1970, the Seafarers' Annual Leave with Pay Convention, 1976, the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976, the Repatriation of Seafarers Convention (Revised), 1987, the Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency) Convention, 1992, and the International Convention on Maritime Liens and Mortgages, 1993, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Convention (Revised), 1958 and the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Recommendation, 1958, which is the second item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Seafarers' Hours of Work and the Manning of Ships Convention, 1996;

adopts this twenty-second day of October of the year one thousand nine hundred and ninety-six, the following Recommendation, which may be cited as the Seafarers' Wages, Hours of Work and the Manning of Ships Recommendation, 1996:

I. SCOPE AND DEFINITIONS

1. (1) This Recommendation applies to every seagoing ship, whether publicly or privately owned, which is registered in the territory of the Member and is ordinarily engaged in commercial maritime operations.

kulkua.

(2) Neuvoteltuaan asiasta omistajien ja kalastajien edustavien järjestöjen kanssa, toimivaltaisen viranomaisen tulisi soveltaa tämän suosituksen määräyksiä ammattimaiseen merikalastukseen siinä määrin kuin on mahdollista.

(3) Mikäli on epäselvää onko alus katsottava merenkulkuun käytettäväksi alukseksi tai kauppamerenkulkua tai ammattimaista merikalastusta harjoittavaksi alukseksi tässä suosituksessa tarkoitettussa merkityksessä, asian ratkaisee toimivaltainen viranomainen neuvoteltuaan asianomaisten laivanvarustajien, merenkulkijoiden ja kalastajien edustavien järjestöjen kanssa.

(4) Tätä suositusta ei sovelleta perinteisellä tavalla rakennettuihin puihin aluksiin kuten "dhow" ja "dzonkki".

2. Tässä suosituksessa tarkoitetaan:

a) "peruspalkalla" normaalilta työajalta maksettavaa, miten tahansa muodostuvaa palkkaa, lukuun ottamatta ylityökorvauksia, lisäpalkkioita, lisiä, palkallista vapaata tai muita ylimääräisiä korvauksia,

b) "toimivaltaisella viranomaisella" ministeriä, valtion virastoa tai muuta viranomais- ta, jolla on oikeus antaa merenkulkijoiden palkkoja, työ- tai lepoaikaa tai alusten miehitystä koskevia säännöksiä, määräyksiä tai muita ohjeita, joilla on sitova vaikutus,

c) "kokonaispalkalla" palkkaa, joka sisältää peruspalkan ja muita palkkaan liittyviä etuuksia; kokonaispalkkaan voivat sisältyä kaikki ylityökorvaukset ja kaikki muut palkkaan liittyvät etuudet tai vain osa eduista,

d) "työajalla" aikaa, joka merenkulkijan on työskenneltävä aluksen lukuun,

e) "ylityöllä" aikaa, joka on työskennelty tavallisen työajan lisäksi,

f) "merenkulkijalla" henkilöä, joka on niin määritelty kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa ja joka työskentelee on palkattu mihin tahansa tehtävään merenkulkuun käytettävällä aluksella, johon tätä suositusta sovelletaan,

g) "laivanvarustajalla" aluksen omistajaa tai muuta yhteisöä tai henkilöä, kuten lai-

(2) To the extent it deems practicable, after consulting the representative organizations of fishing-vessel owners and fishermen, the competent authority should apply the provisions of this Recommendation to commercial maritime fishing.

(3) In the event of doubt as to whether or not any ships are to be regarded as seagoing ships or engaged in commercial maritime operations or commercial maritime fishing for the purposes of this Recommendation, the question should be determined by the competent authority after consulting the organizations of shipowners, seafarers and fishermen concerned.

(4) This Recommendation does not apply to wooden vessels of traditional build such as dhows and junks.

2. For the purpose of this Recommendation:

(a) the term "basic pay or wages" means the pay, however composed, for normal hours of work; it does not include payments for overtime worked, bonuses, allowances, paid leave or any other additional remuneration;

(b) the term "competent authority" means the minister, government department or other authority having power to issue regulations, orders or other instructions having the force of law in respect of seafarers' wages, hours of work or rest or the manning of ships;

(c) the term "consolidated wage" means a wage or salary which includes the basic wage and other pay-related benefits; a consolidated wage may include compensation for all overtime hours which are worked and all other pay-related benefits, or it may include only certain benefits in a partial consolidation;

(d) the term "hours of work" means time during which a seafarer is required to do work on account of the ship;

(e) the term "overtime" means time worked in excess of the normal hours of work;

(f) the term "seafarer" means any person defined as such by national laws or regulations or collective agreements who is employed or engaged in any capacity on board a seagoing ship to which this Recommendation applies; and

(g) the term "shipowner" means the owner of the ship or any other organization or per-

vanisääntää tai ilman miehistöä rahdatun aluksen rahdinottajaa, jolle laivanvarustajan vastuu aluksen toiminnasta on siirtynyt ja joka vastuun siirron yhteydessä on sopinut vastaavansa kaikista asianmukaisista tehtävistä ja vastuista.

II. MERENKULKIJOIDEN PALKAT

3. Merenkulkijoilla, joiden palkka sisältää erillisen ylityökorvauksen:

a) palkkaa laskettaessa normaali työaika aluksessa ja satamassa ei saisi ylittää kahdeksaa tuntia päivässä,

b) ylityötä laskettaessa peruspalkkaan sisältyvän normaalin viikottaisen työtuntimäärän tulisi olla kansallisen lainsäädännön mukainen, jollei sitä ole työehtosopimuksin säännelty, mutta kuitenkin korkeintaan 48 tuntia viikossa; työehtosopimuksissa voi olla erilaisia, mutta ei kuitenkaan epäedullisempia määräyksiä,

c) ylityökorvauksesta, jonka määrän tulisi olla vähintään 125 % perustuntipalkasta, olisi säädettävä kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa, ja

d) aluksen päällikön tai tämän valtuuttaman henkilön tulisi pitää kirjaa kaikesta ylityöstä ja merenkulkijan tulisi vahvistaa merkinnät säännöllisesti.

4. Merenkulkijoilla, joiden kokonaispalkkaan sisältyvät kaikki tai osa lisistä:

a) työehtosopimuksessa, työehdoissa, työehtosopimuksessa ja nimityskirjassa tulisi määritellä selvästi merenkulkijalle maksettavan korvauksen suuruus ja soveltuviin tapauksiin merenkulkijalta korvauksen vastineeksi edellytettyjen työtuntien määrä sekä muut ylimääräiset lisät, jotka mahdollisesti maksetaan kokonaispalkan lisäksi, ja tapaukset, joissa lisiä maksetaan,

b) milloin tuntikorvaus maksetaan ylityöstä, joka on tehty kokonaispalkkaan sisältyvien tuntien lisäksi, tulisi tuntikorvauksen olla vähintään 125 % perustuntipalkasta, joka maksetaan 3 kohdassa määritellystä normaalityöajasta; sama periaate koskee kokonaispalkkaan sisältyviä ylityötunteja,

c) täydessä tai osittaisessa kokonaispalkassa korvauksen siltä työajalta, joka vastaa

son such as the manager or bareboat charterer, who has assumed the responsibility for the operation of the ship from the shipowner and who on assuming such responsibility has agreed to take over all the attendant duties and responsibilities.

II. SEAFARERS' WAGES

3. For seafarers whose remuneration includes separate compensation for overtime worked:

a) for the purpose of calculating wages, the normal hours of work at sea and in port should not exceed eight hours per day;

b) for the purpose of calculating overtime, the number of normal hours per week covered by the basic pay or wages should be prescribed by national laws or regulations, if not determined by collective agreements, but should not exceed 48 hours per week; collective agreements may provide for a different but not less favourable treatment;

c) the rate or rates of compensation for overtime, which should be not less than one and one-quarter times the basic pay or wages per hour, should be prescribed by national laws or regulations or by collective agreements; and

d) records of all overtime worked should be maintained by the master, or a person assigned by the master, and endorsed by the seafarer at regular intervals.

4. For seafarers whose wages are fully or partially consolidated:

a) the collective agreement, articles of agreement, contract of employment and letter of engagement should specify clearly the amount of remuneration payable to the seafarer and where appropriate the number of hours of work expected of the seafarer in return for this remuneration, and any additional allowances which might be due in addition to the consolidated wage, and in which circumstances;

b) where hourly overtime is payable for hours worked in excess of those covered by the consolidated wage, the hourly rate should be not less than one and one-quarter times the basic rate corresponding to the normal hours of work as defined in Paragraph 3; the same principle should be applied to the overtime hours included in the consolidated wage;

c) remuneration for that portion of the fully or partially consolidated wage repre-

edellä 3 kohdan a) alakohdassa määriteltäviä normaalityöaika, tulisi olla vähintään sovellettavan vähimmäispalkan suuruinen, ja

d) osittaista kokonaispalkkaa saavien merenkulkijoiden tekemästä ylityöstä tulisi pitää kirjaa, ja merkinnät tulisi vahvistaa 3 kohdan d) alakohdan mukaisesti.

5. Kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa voidaan säätää korvauksesta, joka maksetaan ylityöstä tai viikottaisena lepopäivänä tai kansallisena juhlapäivänä tehdystä työstä ja joka on vähintään vastaavan pituinen vapaa poissa palveluksesta ja aluksesta tai ylimääräinen vapaa, joka myönnetään korvauksen tai muun vastaavan suorituksen sijasta.

6. Kansallisessa lainsäädännössä, joka on hyväksytty edustavien merenkulkija- ja laivanvarustajajärjestöjen kanssa pidettyjen neuvottelujen jälkeen, tai soveltuviin tapauksissa työehtosopimuksissa, tulisi ottaa huomioon seuraavat periaatteet:

a) kaikille samalla aluksella työskenteleville merenkulkijoille riippumatta heidän rodustaan, väristään, sukupuolestaan, uskonnostaan, poliittisesta vakaumuksestaan, kansallisuudesta tai sosiaalisesta taustastaan kuuluu sama korvaus samanarvoisesta työstä

b) työehdot tai muu sopimus, jossa sovellettava palkka tai palkkatariffit määritetään, tulisi pitää mukana aluksella; vähimmäisvaatimus on, että kullekin merenkulkijalle tulisi ainakin antaa asianmukaiset palkkatiedot allekirjoitettuna ja kirjallisina hänen ymmärtämällään kielellä tai asettamalla merenkulkijoiden nähtäville kopio sopimuksesta paikkaan, johon miehistöllä on pääsy, tai antamalla tiedot muulla asianmukaisella tavalla,

c) palkat tulisi maksaa laillisin maksuvälinein; soveltuviin tapauksissa palkan voi maksaa pankkisiirtona, pankkiskiekillä, postiosoitukseksi tai maksumääräyksenä,

d) palkat tulisi maksaa kuukausittain tai muutoin säännöllisin väliajoin, ja työsuhteen päätyttyä kaikki korvaukset tulisi maksaa viipymättä,

e) toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrätä riittävät rangaistukset tai muut soveltuvat keinot silloin, kun laivanvarustaja perusteettomasti viivyttelee korvausten maksamista tai laiminlyö sen,

f) tulisi maksaa suoraan merenkulkijalle tai hänen osoittamalleen pankkitilille ellei hän ole kirjallisesti toisin pyytänyt,

senting the normal hours of work as defined in Paragraph 3(a) should be no less than the applicable minimum wage; and

d) for seafarers whose wages are partially consolidated, records of all overtime worked should be maintained and endorsed as provided in Paragraph 3(d).

5. National laws or regulations or collective agreements may provide for compensation for overtime or for work performed on the weekly day of rest and on public holidays by at least equivalent time off duty and off the ship or additional leave in lieu of remuneration or any other compensation so provided.

6. National laws and regulations adopted after consulting the representative organizations of seafarers and shipowners or, as appropriate, collective agreements should take into account the following principles:

a) equal remuneration for work of equal value should apply to all seafarers employed upon the same ship without discrimination based upon race, colour, sex, religion, political opinion, national extraction or social origin;

b) the articles of agreement or other agreement specifying the applicable wages or wage rates should be carried on board the ship; information on the amount of wages or wage rates should be made available to each seafarer, either by providing at least one signed copy of the relevant information to the seafarer in a language which the seafarer understands, or by posting a copy of the agreement in a place accessible to the crew or by some other appropriate means;

c) wages should be paid in legal tender; where appropriate, they may be paid by bank transfer, bank cheque, postal cheque or money order;

d) wages should be paid monthly or at some other regular interval, and on termination of engagement all remuneration due should be paid without undue delay;

e) adequate penalties or other appropriate remedies should be imposed by the competent authorities where shipowners unduly delay, or fail to make, payment of all remuneration due;

f) wages should be paid directly to the seafarer or to the seafarer's designated bank account unless he or she requests otherwise in writing;

g) ellei alakohdassa h) toisin määrätä, laivanvarustajan ei tulisi rajoittaa merenkulkijan vapautta käyttää korvaustaan,

h) korvauksesta voidaan tehdä vähennyksiä ainoastaan jos:

(i) kansallisessa lainsäädännössä tai sovellettavassa työehtosopimuksessa on siitä nimenomainen säännös,

(ii) merenkulkijalle on toimivaltaisen viranomaisen asianmukaiseksi katsomalla tavalla ilmoitettu ehdoista, joilla kyseiset vähennykset tehdään, ja

(iii) vähennyksen yhteismäärä ei ylitä rajaa, joka on määrätty kyseisiä vähennyksiä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksessa tai oikeuden päätöksessä;

i) merenkulkijan korvauksesta ei tulisi tehdä vähennyksiä työpaikan saamisen tai säilyttämisen perusteella,

j) toimivaltaisella viranomaisella tulisi olla valtuudet tarkastaa aluksella olevat myymälät ja palvelut varmistaakseen, että hinnat ovat merenkulkijoiden kannalta oikeudenmukaiset ja kohtuulliset, ja

k) siinä määrin kuin merenkulkijoiden palkkoja ja muita työsuhteeseen liittyviä saattavia koskevia vaateita ei ole turvattu kansainvälisen meripantteja ja kiinnityksiä koskevan yleissopimuksen, 1993, määräysten mukaisesti, kyseiset vaatteet tulisi turvata Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen mukaisesti, joka koskee työntekijöiden saatavien turvaamista työnantajan maksukyvyttömyystapauksessa, 1992.

7. Jäsenvaltion tulisi luoda menettelytavat tämän suosituksen piiriin kuuluvista asioista tehtyjen valitusten tutkimiseksi neuvoteltuaan laivanvarustajien ja merenkulkijoiden järjestöjen kanssa.

III VÄHIMMÄISPALKAT

8. (1) Jäsenvaltion tulisi luoda menettelytavat merenkulkijoiden vähimmäispalkan määrittämiseksi neuvoteltuaan laivanvarustajien ja merenkulkijoiden edustavien järjestöjen kanssa, tämän kuitenkaan estämättä vapaita työehtosopimusneuvotteluja. Laivanvarustajien ja merenkulkijoiden edustavien järjestöjen tulisi osallistua näiden menettelytapojen toteuttamiseen.

(2) Kyseisiä menettelytapoja luotaessa ja vähimmäispalkkoja määrittäessä tulisi ottaa huomioon vähimmäispalkan määrittäminen

g) subject to subparagraph (h), the shipowner should impose no limit on the seafarer's freedom to dispose of his or her remuneration;

h) deduction from remuneration should be permitted only if:

(i) there is an express provision therefor in national laws or regulations or in an applicable collective agreement;

(ii) the seafarer has been informed, in the manner deemed most appropriate by the competent authority, of the conditions for such deductions; and

(iii) they do not in total exceed the limit that may have been established by national laws or regulations or collective agreements or court decisions for making such deductions;

(i) no deductions should be made from a seafarer's remuneration in respect of obtaining or retaining employment;

j) the competent authority should have the power to inspect stores and services provided on board ship to ensure that fair and reasonable prices are applied for the benefit of the seafarers concerned; and

k) to the extent that seafarers' claims for wages and other sums due in respect of their employment are not secured in accordance with the provisions of the International Convention on Maritime Liens and Mortgages, 1993, such claims should be protected in accordance with the Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency) Convention, 1992, of the International Labour Organization.

7. The Member should, after consulting with shipowners' and seafarers' organizations, have procedures to investigate complaints relating to any matter contained in this Recommendation.

III. MINIMUM WAGES

8. (1) Without prejudice to the principle of free collective bargaining, the Member should, after consulting representative organizations of shipowners and seafarers, establish procedures for determining minimum wages for seafarers. Representative organizations of shipowners and seafarers should participate in the operation of such procedures.

(2) When establishing such procedures and in fixing minimum wages, due regard should be given to international labour standards

koskevat kansainväliset työnormit sekä seuraavat periaatteet:

a) vähimmäispalkan tasossa tulisi ottaa huomioon merityön laatu, alusten miehitystaso ja merenkulkijoiden normaali työaika, ja

b) vähimmäispalkkatasoa tulisi korjata elinkustannuksissa ja merenkulkijoiden tarpeissa tapahtuneita muutoksia vastaavasti.

(3) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi varmistaa:

a) valvonta- ja seuraamusjärjestelmän avulla, että maksettujen palkkojen taso ei ole määrättyä tasoa alempi, ja

b) että merenkulkija, jolle on maksettu vähimmäispalkkaa vähemmän, voi edullisilla ja nopeilla oikeudellisilla toimilla tai muulla menettelyllä saada takaisin maksamatta olevan määrän.

IV. MATRUUSIEN VÄHIMMÄISPERUSPALKKA KUUKAUDESSA

9. Tässä osassa "matruusilla" tarkoitetaan merenkulkijaa, jota pidetään pätevänä suorittamaan kaikkia tehtäviä, jotka kuuluvat kansiosastossa palvelevalle miehistölle, lukuun ottamatta esimiehen tai erikoisammattimiehen tehtäviä, tai merenkulkijaa, joka on määritetty matruusiksi kansallisen lainsäädännön, käytännön tai työehtosopimuksen mukaisesti.

10. Matruusille yhden kalenterikuukauden palvelusta maksettavan peruspalkan tulisi olla vähintään määrä, jonka ILO:n merenkulkualan yhteistyökomitea tai muu Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston valtuuttama toimielin on määrännyt. Hallintoneuvoston päätöksen jälkeen Kansainvälisen työtoimiston pääjohtaja ilmoittaa määrän muutoksesta Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille. Merenkulkualan yhteistyökomitean päättämä määrä on 1. tammikuuta 1995 alkaen 385 Yhdysvaltain dollaria.

11. Minkään tähän osaan sisältyvän ei tule katsoa loukkaavan laivanvarustajien tai heidän järjestöjensä ja merenkulkijajärjestöjen sopimia järjestelyjä, jotka koskevat työsuhteen vähimmäisehtojen sääntelyä edellyttäen, että toimivaltainen viranomainen tunnustaa kyseiset ehdot.

concerning minimum wage fixing, as well as the following principles:

(a) the level of minimum wages should take into account the nature of maritime employment, manning levels of ships, and seafarers' normal hours of work; and

(b) the level of minimum wages should be adjusted to take into account changes in the cost of living and in the needs of seafarers.

(3) The competent authority should ensure:

(a) by means of a system of supervision and sanctions, that wages are paid at not less than the rate or rates fixed; and

(b) that any seafarer who has been paid at a rate lower than the minimum wage is enabled to recover, by an inexpensive and expeditious judicial or other procedure, the amount by which he or she has been underpaid.

IV. MINIMUM MONTHLY BASIC PAY OR WAGE FIGURE FOR ABLE SEAMEN

9. For the purpose of this Part, the term "able seaman" means any seafarer who is deemed to be competent to perform any duty which may be required of a rating serving in the deck department, other than the duties of a leading or specialist rating, or any seafarer who is defined as an able seaman in accordance with national laws, regulations or practice, or collective agreement.

10. The basic pay or wages for a calendar month of service for an able seaman should be no less than the amount periodically set by the Joint Maritime Commission or another body authorized by the Governing Body of the International Labour Office. Upon a decision of the Governing Body, the Director-General of the ILO shall notify any revised amount to the Members of the International Labour Organization. As of 1 January 1995, the amount set by the Joint Maritime Commission was 385 United States dollars.

11. Nothing in this Part should be deemed to prejudice arrangements agreed between shipowners or their organizations and seafarers' organizations with regard to the regulation of standard minimum terms and conditions of employment, provided such terms and conditions are recognized by the competent authority.

V. VAIKUTUS AIKAISEMPAAN SUOSITUKSEEN

12. Tämä suositus korvaa palkkoja, työaikoja aluksessa ja miehitystä koskevan suosituksen, 1958.

V. EFFECT ON EARLIER RECOMMENDATION

12. This Recommendation supersedes the Wages, Hours of Work and Manning (Sea) Recommendation, 1958.